

XXXI. évfolyam | 2019/1.

HONÉD ALTISZTI F O L Y Ó I R A T

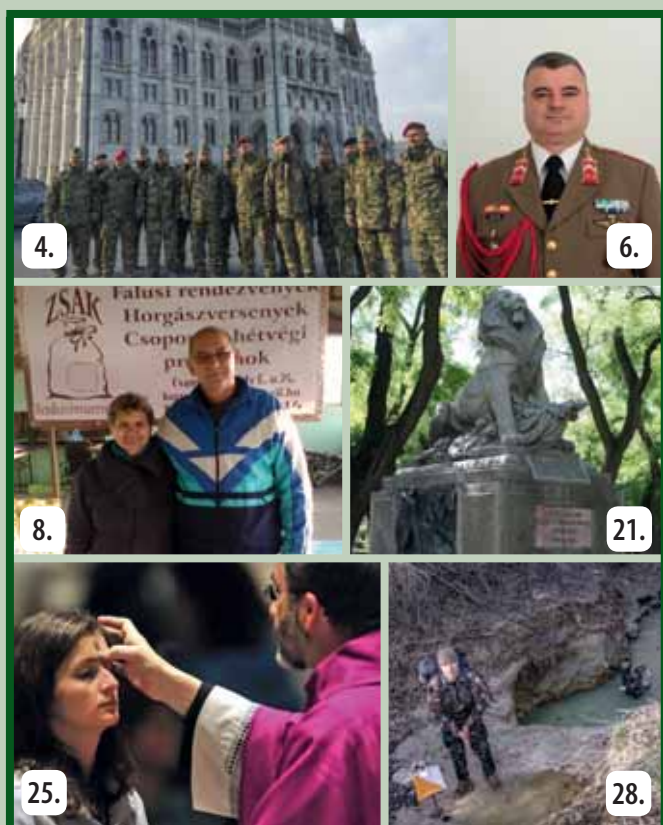

Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján Altisztek hangján

TARTALOM

„Acélkocka”	2
„Ahol a szintek kiegyenlítődnek”	3
Megmérettetésre hangolva	4
Bemutatkozik a 32. Nemzeti Honvéd Díszegység vezénylőzászlósa	6
„Dzsozi bácsi”	8
Akik jobb, ha unatkoznak...	12
Egy altiszt három kitüntetéssel	15
Poszter	16
A magyar hadiipar története dióhéjban 1945-től napjainkig	18
Egy család tíz katonafia az első világháborúban	21
Nagyböjt	25
Az 54-es kihívása	28
Humor	31
Az új év nemzetközi köszöntése	31
Történelmi visszatekintés	32

„ACÉLKOCKA”

Mint az már ismertté vált, a Magyar Honvédségben 2019 szeptemberétől új tanfolyamrendszerű altisztképzés veszi kezdetét, Acélkocka Altisztképzési Rendszer néven. Az „Acélkocka” egy szisztematikusan egymásra épülő elemekből álló, teljesítmény- és tudásorientált képzési rendszer, amely ötvözi a magyar katonai hagyományokat a 21. század katonai elvárásaival, mintegy választ adva korunk folyamatosan változó kihívásaira. Mindezek mellett azok számára, akik az altiszt pályát választják, egy életre szóló karrier lehetőségét biztosítja; olyan tudással, hittel, akarattal vérteli fel a fiatal katonákat, amelyet sikeresen tudnak alkalmazni az élet minden területén, aminek a birtokában garantálható a polgári élet vagy a katonai pálya bármely szegmensében a sikeresség.

Miként jellemezhetnénk az új rendszert? Az „Acélkocka” tulajdonképpen egy „nagy kemence”, ahol ötvözik a beérkező nyers „szenet” és „vasat”, ahol a kiképzők kialakítják a jelentkezők acélos fizikumát és acélos jellemét. Az acél jellemzi legjobban a magyar altisztet. Az acél, keménysége ellenére, a megfelelő eljárások után alakítható; alapja mindennek, ami időtálló, erős, de nem hivalkodó. A kocka az egyetlen szabályos test, amellyel a tér hiánytalanul kitölthető. Sok kockát egymásra és egymás mellé helyezve egy ledönthetetlen, áthatolhatatlan falat kapunk, amely ellenáll minden viszontagságnak, támadásnak, és biztonságot nyújt a mögötte védelmet keresőknek. A honvédség az az acélkockafal, -bástya, amelyet a szabályok követése, a bajtársiasság és a hazaszeretet tart össze – ezért vagyunk erősebbek, eredményesebbek más szervezeteknél.

A kockának hat oldala van, melyek azokat a követendő altiszt értékeket szimbolizálják, amelyekre mi, altisztek büszkéek vagyunk: az elkötelezettséget, a bátorságot, a lojalitást, a szakértelmet, a fegyelmet és a tiszteletet. A honvéd altiszt mindenhol megállja a helyét, mert feltétel nélkül hisz parancsnokaiban, társaiban és a csapatban, melynek része; gyorsan tanul, fegyelmezt, leleményes és kitartó, soha nem becsüli le a legkisebb megoldandó problémát sem. Ellenálló és elutasító minden a csapatkohézióra káros, deviáns viselkedéssel, eszmével szemben. Tiszteli vezetőit, társait és nemzetének hagyományait. Kemény, kitartó és nyitott az új ismeretekre, „gerince” az elindult honvédelmi és haderőfejlesztési program során megújuló, korszerűsödő, térségünk meghatározó katonai erejévé váló Magyar Honvédségnek.

„AHOL A SZINTEK KIEGYENLÍTŐDNEK”

2019. január 30-ával az Összhad-erőnemi Vezető Altiszti Tanfolyam hatodik évfolyama is elhagyta a szentendrei alma matert. A végső vizsgákra hangolt tizenöt fős állomány sikeresen teljesítette az előírt követelményeket. Az öt hónap alatt egy erős, összetartó osztályközösség alakult ki. Az altisztek fegyelmezetten és a tanfolyam teljes ideje alatti szorgalmas tanulással vettek részt a képzésben, családjuktól távol, a megszokottól eltérő munkarendben, környezetben.

Számomra megtiszteltetés volt, hogy ennek a csapatnak a tanfolyam-vezetője lehettem. Sokat tanultam az ország különböző alakulataitól érkező

altisztektől. A csapatkohézió kialakulása során már látni lehetett, hogy ez az ÖVAT sem lesz kevesebb az előzőekhez képest, sőt... Ezt a vizsgaeredmények is egyértelműen bizonyították. A hallgatók a tanfolyam végére sikeresen felkészültek arra, hogy műveleti és stratégiai szinten képesek legyenek parancsnokaik, vezetőik mellett a feladataik ellátására, az altiszti kar és a legénységi állomány motiválására, valamint képességeik hatékony kihasználására. Azonban a tanfolyam célja nem csak a tanulás. Legalább ugyanilyen fontos annak a kapcsolati tőkének a kialakítása, ami a továbbiakban – vezető altiszti beosztásban – segíti

Az elődök emléktáblájának megkoszorúzása

a mindennapi munkát és az Altiszti Támogató Csatorna gördülékeny működését.

Zárogondolatként a címben megfogalmazottakat tudom példaként állítani.

– Meglátásom szerint az Összhad-erőnemi Vezető Altiszti Tanfolyam ott *végződik*, „ahol a szintek kiegyenlítődnek”, mindegy, ki honnan jött. A vezető altiszti képességek egységesítése pedig ott *kezdődik*, ahol ezek a szintek egygyé váltak a tanfolyam végére. A „megmérettetésre hangolódás” mindazonáltal nemcsak a vizsgára történő felkészülést jelenti, hanem az utána, vezető altisztként betöltendő beosztások kihívásaira adott választ is.

Miklós Bence törzsszázados

Fotók: Durucz né Tégylás Dóra százados és ÖVAT-6

Az ÖVAT hallgatói Kriston Istvánnal, az MH vezénylőzászlósával

A Zrínyi Kiadó újdonsága,
hazánk 20 éves NATO-tagsága alkalmából

Szenes Zoltán–Siposné Kecskeméthy Klára

NATO 4.0 és Magyarország

MEGMÉRETTETÉSRE HANGOLVA

A legutóbbi tudósításunk óta több hónap telt el az Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyam (ÖVAT) hatodik évfolyamának életében. Megkezdődött a mindenki által várt „Vezetélmélet ismeretek” átadása a nemzetközi héttel. Ebben a modulban elevenítettük fel a legjobban a hétköznapokban használt jártasságainkat. Mindegyikünk számára egyértelművé tette a modulvezető, hogy amit itt most tanulunk, azt nem új ismeretként fogjuk tanulni, hanem a már megszerzett tapasztalatainkat szedjük egy csokorba és kezdjük el rendszerezni a saját kis világunkban. Újra felelevenítettük a vezetés-irányítás alapjait. Tudatosítottuk magunkban, hogy a parancsnoki döntéshozatal részeként óriási szerepe van a vezető altisztnak. Áttanulmányoztuk, hogy miként kell reagálni egy hirtelen kialakult szervezeti változásra, vagy milyen eszközökkel vagyunk képesek motiválni, inspirálni a beosztottainkat. Ízelítőt kaptunk abból, hogy vezető altisztként milyen lehetőségeink vannak a humánstratégia terén, vagy milyen eszközöket nyújt számunkra a Magyar Honvédségben működtetett szociális munkacsoport. Több tudományos igényű – filozófusok és szociológusok által kidolgozott – elméletet megvizsgáltunk; megvitattuk, hogy azok mi-

Az ÖVAT hallgatói az MH vezénylőzászlósának előadását hallgatják

lyen hatással lehetnek napi feladataink végrehajtására, elemeztük, hogy milyen formában vagy aspektusban vannak jelen a szóban forgó tézisek a mai Magyar Honvédség alakulatainál.

Ahogy a fentiekben már említettem, e modul keretében került sor a nemzetközi hétre, melynek gerincét a külföldi előadók prezentációi alkották. Hallhattunk előadást néhány szomszédos vagy szövetséges NATO-ország

(Szlovénia, Szlovákia, Horvátország, Lengyelország, Litvánia, USA) altiszti előmeneteli rendszerének kialakításáról, a kezdetektől a nyugdíjazásig. Betekinthettünk az Ohioi Nemzeti Gárda életébe, hallhattunk az Afrikában szolgálatot teljesítők nehézségeiről. A nemzetközi hét egyik napján az oberammergaui „NATO School” oktatói érdekes feladatokkal foglalták le az ÖVAT-6 hallgatóit. A délelőtti kötöttebb programok befejeztével a délutáni és esti szabadidős tevékenységek elősegítették a nemzetközi kapcsolatok kialakítását, elmélyítését, az elsajátított idegen nyelvek gyakorlását.

Természetesen a magyar fél sem maradhatott előadás nélkül. Hagyományként ez a feladat a mindenkori ÖVAT hallgatóira hárul. A csoport választása – az aktuális témák között szemezgetve – az Acélkocka Altisztképzési Rendszer tematikájának bemutatására esett, mely előadás keretében a résztvevők összehasonlították a jelenlegi képzési struktúrát a jövő terveivel.

A hét zárásaként – megünnepelve az altiszti hetet – részt vehettünk a Honvéd Altiszti Gálaesten, ahol – egy altiszti hagyományt követve – ismét saját vezető altiszti tánccal nyitottuk a bál zenés, táncos részét. Összegezve a vezetélméleti modult, elmondhat-

Főhajítás Jutaspusztán az ejtőernyősök emlékművénél

Parlamenti látogatáson

juk, hogy nem találtuk fel a „kanálban a mélyedést”, de új impulzusokkal és ambíciókkal várjuk az előttünk álló feladatainkat.

A tanmenet szerint a következő és egyben befejező modul a „Stratégia- és hadművelet-ismeretek” volt. A tantárgy neve mindent elárul. Ebben az időszakban a vezető altiszt feladatait boncolgattuk, elemeztük a hadműveleti tervezés, döntéshozatal során. Megvizsgáltuk, melyek lehetnek azok a feladatok, amelyeket egy vezénylőzászlósnak meg kell tudni oldani a műveletek ideje alatt. Természetesen mindenekelőtt a doktrinális alapokkal kell tisztában lennie, majd meglátni azokat a csatlakozási pontokat a stratégiai tervezés során, ahol képes belépni, segíteni, támogatni egysége, alakulata harci tevékenységét. A modulhoz kapcsolódó videók, történelmi szituációk segítettek minket abban, hogy felismerjük azokat a döntési pontokat, amelyek hatással lehetnek a vezénylőzászlós feladat-

rendszerére. A vezető altisztnek tisztában kell lennie a feladattal és részt kell vennie az elemzés fázisában. A parancsnoki útmutató kidolgozásában egyeztet a parancsnokkal, majd a cselekvési vázlatok kidolgozása alatt véleményt formál, hadjátékban vesz részt, ellenőrzi a végső harcparancs kidolgozását.

A modulzárások utáni fázisban tanulási láz lett úrrá a hallgatókon. A hálókörletek hangulata napról napra csendesebb lett. Mindenki igyekezett magába szívni a leadott tananyagot, hogy a végső beszámoló a tudása legjavát legyen képes előadni. Nem volt olyan pillanata a napnak, hogy valaki ne kérdezte volna meg a csoporttársát: jól értelmezi-e az adott jegyzet gondolatait, vagy szerinte az adott témakörben miről kellene beszélnie a vizsgabizottság előtt? Szép lassan tökéletesítve lettek a PowerPoint bemutatók, illetve ezzel egy időben jegyzeteikkel a kezükben mélyedtek bele gondolataikba a megmérettetésre váró diákok.

A jól összekovácsolt osztályközösségünk is szép lassan belenyugodott abba, hogy eljött az idő, amikor már nem együtt kezdjük el a hetet a nőtlen-szállón, és nem együtt vacsorázunk a hétköznapi estéin. Egy korszak lezárult az életünkben, és bár boldogan hagytuk hátra az iskolapad nehéz terhét, de valahol mindegyikünkben keletkezett egy űr, amit az ÖVAT-on megszerzett baráti, bajtársi emlékek hagytak maguk után. Január 30-ával mindegyikünk visszatért a saját kis közösségébe, ahol új lendülettel, akaratral próbáljuk kamatoztatni a megszerzett tapasztalatokat.

Pár hét vagy hónap után csak egy osztálykép lesz az, ami feleleveníti a humoros és poénokkal teli kirándulások hangulatát, vagy aminek segítségével felidézünk felejthetetlen pillanatok, eseményeket.

*Lucz Richárd Zoltán
zászlós*

*Fotók: Durucz né Tégla s Dóra
százados és ÖVAT-6*

BEMUTATKOZIK A 32. NEMZETI HONVÉD DÍSZEGYSÉG VEZÉNYLŐZÁSZLÓSA

Gulyás István törzszászlós jelenleg a Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár (MH BHD) 32. Nemzeti Honvéd Díszegység (32. NHD) vezénylőzászlósa.

Tiszafüreden született, és már gyermekként érdeklődött a katonai pálya iránt. Felmenői között anyai nagyapja volt katona, aki harcolt a második világháborúban. A nagypapa sokat mesélt katonai élményeiről, ami mély nyomokat hagyott benne, és már kisgyermek korában elhatározta, hogy ezt a pályát választja. 1992-ben jelentkezett tiszthelyettes-iskolába, felderítő szakra. A sikeres kétnapos felvételi vizsga után, az elbeszélgetésen derült ki, hogy nem indul felderítő szak, ezért még abban az évben kérte behívását sorkatonának. Az 54/12. Honi Rádiótechnikai Századhoz került lokátorkezelő beosztásba, Boldog helyőrségbe. Sorkatonai szolgálatát másodosztályú lokátorkezelőként fejezte be, ez időszak alatt tetszett meg neki igazán a katonai pálya. Leszerelése után jelentkezett Egerbe a 24. Bornemissza Gergely Felderítő Zászlóaljhoz szerződéses katonának, ahol 15 évet töltött el. Itt találkozott a feleségével, aki két gyermekkel ajándékozta meg, és aki a mai napig töretlenül támogatja.

Az egri időszak alatt nagyon sok pozitív élmény érte, és sokat fejlődött

szakmai téren. Leérettségizett, elvégezte a tiszthelyettes-iskolát, számos tanfolyamon, nemzetközi képzéseken, kiképzéseken, angol és szerb nyelvtanfolyamon vett részt. Összesen hat alkalommal teljesített külszolgálatot: Irakban, Koszovóban (NATO-missziók) és négy alkalommal Afganisztánban szolgált. Az első misszióra 2004-ben, míg az utolsóra 2016-ban került sor. A missziók alatt folyamatosan szakmai tapasztalatokkal gazdagodott, olyannyira, hogy az utolsóban már egyéni beosztásban vehetett részt. Ez utóbbi visszafogadó ünnepségén kiemelkedő munkája elismeréseként emléktárgyat kapott a Magyar Honvédség Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnokától.

Egerben a Csapatfelderítő és a Mélyégi Felderítő Századnál is szolgált. Itt ismerte meg a díszegység parancsnokát, Ádám Barnabás honvéd koronás ezredest, aki a századparancsnok volt. A haderőreform keretében 2007 májusában a zászlóalj Debrecenbe diszlokált és az MH 5. Bocskai István Lövészdandár alárendeltségébe került.

Gulyás törzszászlós 2013-tól az MH BHD 32. NHD-nél folytatta pályafutását. Palotaőr felvezető beosztásban kezdett, egy évvel később, 2014. május 21-i hatállyal nevezték ki a 32. Nemzeti Honvéd Díszegység

Gulyás István törzszászlós

vezénylőzászlósa, mellyel egyidejűleg soron kívül törzszászlóssá lépett elő. Még ebben az évben beiskolázták Szentendrre az Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyamra (ÖVAT), amit sikeresen elvégzett. A tanfolyam nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a munkáját a lehető leghatékonyabban tudja végezni, ezért fontosnak tartja, hogy beosztottai is eljuthassanak az ÖVAT-ra. Tervei között szerepel, hogy amennyiben alárendeltjei megszerzik a szükséges feltételeket, ők is beiskolázásra kerüljenek erre a képzésre.

Úgy érzi, teljes mértékben beilleszkedett a dandár állományába, feladatát a legjobb tudása szerint hajtja végre. „Legfontosabb feladatomnak tartom, hogy a lehető leghatékonyabban támogassam parancsnokomat, segítsen, mentoráljam az altiszti állományt és a legénységet egyaránt. Céljaim között szerepel, hogy kineveljem a vezető altiszti állomány második vonalát, mely hatékonyan támogatja az én munkámat, valamint a dandár vezénylőzászlósának munkáját is” – foglalta össze a jövőre vonatkozó terveit, célkitűzéseit.

Arra a kérdésre, hogy volt-e hullámvölgy eddigi pályája során, nemleges választ kaptam. „Nem ingadoztam soha, mindig fejlődni szerettem volna. Ezért is örültem, amikor a parancsnokom felajánlotta a jelenlegi beosztásomat. Az új beosztás új kihívások elé állított, és ezeknek a kihívásoknak kívántam úgymond megfelelni” – tekintett vissza katonai pályájára.

Felderítő rajparancsnokként 1997-ben

Eligazítás a század épülete előtt Egerben

A továbbiakban a 32. NHD főbb feladatairól kérdeztem a törzsszázalósnál. A mai Magyar Honvédségben a 32. Nemzeti Honvéd Díszegység az a katonai szervezet, melynek alegységei megjelenítik a mai magyar haderő nemzeti egységét és ősi intézményét, régi és jelenkori dicsőségét, a magyar katona erkölcsi alapjait. Történelmi jogelődjei a császári és királyi 32. Mária Terézia Gyalogezred, valamint a 32. Őr- és Díszezred Zenekara.

„Legfőképpen őrizzük a Szent Koronát, protokolláris, őrzés-védelmi és díszelgési feladatokat látunk el. Három fő alegységünk van: a Honvéd Koronaőrség, a Honvéd Palotaőrség és a Honvéd Díszszázalóalj. Nap mint nap a civil társadalom tagjai előtt teljesítjük a szolgálatunkat, mondhatni közöttük élünk” – foglalta össze nagy vonalakban tevékenységüket a törzsszázalós.

A vezénylőszázalós elmondta, hogy a Koronaőrség az Országházban teljesít szolgálatot, és fő feladata a Szent Korona őrzése, védelme. A Palotaőrség a Sándor-palota – a Köztársasági

Elnöki Hivatal – protokolláris őrzés-védelmi feladatait végzi, a köztársasági elnök programjain, illetve diplomáciai eseményeken hajt végre díszelgési feladatokat. A Díszszázalóalj pedig – többek között – protokolláris őrzés-védelmi feladatokat lát el Magyarországon lobogójánál, valamint a miniszterelnök diplomáciai eseményein jeleníti meg a magyar haderőt, továbbá végzi a katonai kegyeleti díszelgéseket is. A három alegység a különféle állami és nemzeti ünnepek alkalmával együtt hajt végre „trikolorban” díszelgési feladatokat. „Hogy a haderő nemzeti jellegét még jobban hangsúlyozzuk, ilyenkor a Koronaőrség piros, a Díszszázalóalj fehér, a Palotaőrség pedig zöld színben pompázik (paroli és vállszinór), így jön ki a trikolór, a nemzeti három szín: piros-fehér-zöld. Ezeket a lobogófelvonások alkalmával mindig együtt láthatja a nagyközönség” – avat be a részletekbe Gulyás törzsszázalós.

Ezenkívül a logisztikai és technikai biztosító részlegek hatékonyan támogatják a díszegység mindennapi tevé-

kenységét. Az előbbi – többek között – a rendezvények helyszíneire történő eljutásért, illetve a feladatok logisztikai biztosításáért, az utóbbi pedig a rendezvények, gyakorlatok, gyakorlások informatikai és akusztikai támogatásáért felelős. Nem utolsósorban a 32. NHD alárendeltségébe tartozik még a Budapest Helyőrségi Zenekar, amely a katonai rendezvények, valamint a kegyeleti feladatok zenei kiszolgálását végzi. A 32. Nemzeti Honvéd Díszegység katonái most is látnak el missziós feladatokat, és napjainkig – a történelmi jogelődökkel együtt – tizennégy háborúban, 135 ütközetben, hat ENSZ- és NATO-misszióban, illetve hazai határbiztosítási feladatban vettek és vesznek részt.

A feladatrendszer 2019-ben tovább bővül az MH Parancsnokság parancsnokához köthető díszelgési feladatokkal, illetve a dandár az Acélkocka Altsztképzési Rendszer előkészületeibe is bekapcsolódott, mellyel kapcsolatban hatékonyan együttműködnek a dandár vezénylőszázalósával, Balázs Tibor törzsszázalósnal.

Zárásként megkérdeztem: mit tanácsolna egy olyan fiatalnak, aki a katonai pályában gondolkodik?

„Remélem, nagyon sok ilyen fiatal van. Azt ajánlom nekik, hogy először nálunk próbálják ki a katonaéletet: a 32. Nemzeti Honvéd Díszegységnél kezdjék a pályafutásukat. Itt egy fiatalember bizonyos tartást, önfegyelmet tanul, ami a későbbi katonai pályafutása során nagyon hasznos lesz. Egy olyan útravalót kap, ami egy életen át segíteni fogja és az unokáit is büszkeséggel tölti majd el.”

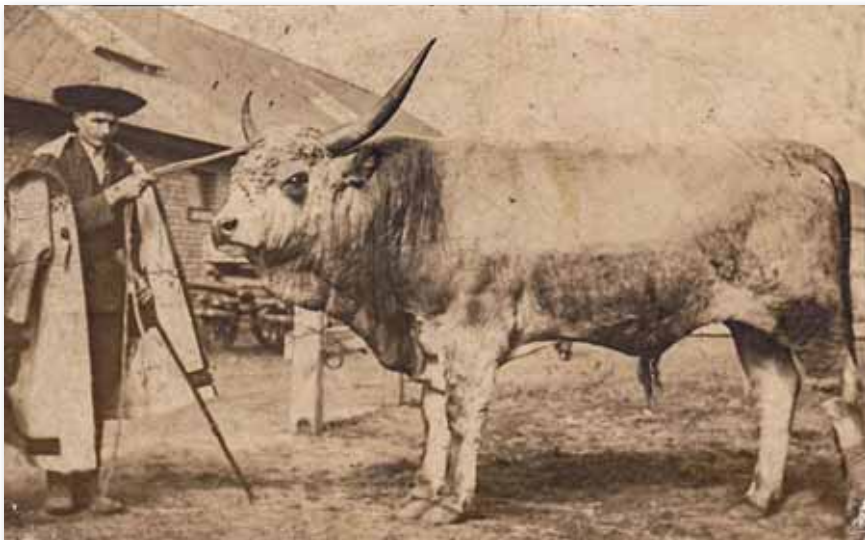
Kun-Orosz Adrienn

A fotók Gulyás István törzsszázalós archívumából valók

2014-ben az ÖVAT hallgatójaként

„DZSOZI BÁCSI”

Körmen di törzszászlós édesapja számadó gulyás volt

A szentesi MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezrednél mindenki csak így, „Dzsozi bácsinak” nevezi Körmen di József törzszászlóst a laktanyaügyeleti szolgálatot adó állományból. A neve és személye teljesen összeforrott az alakulatunkkal, a kiképzéssel és a műszaki szakmával. Ő a műszaki szakma területén volt már szinte minden, és mindenbe belekóstolt. Nemcsak a katonai pályája bővelkedik végrehajtott feladatokban, eseményekben, a civil élete is: horgászrendezvények, falusi turizmus, csapatépítő tréningek megszervezése és lebonyolítása, hogy csak néhányat említsünk. Sokszor csodálkozunk Józsin, hogy az állandó programok mellett hogyan képes időt szakítani a két rajongásig imádo tt unokájára, akikkel, amint lehetséges, minden időt ki is használ. Számára a legnagyobb kikapcsolódást és a legcsodálatosabb érzést a két kis csöppség által kimondott „Tatika” jelenti a világon.

A rövid kis bevezetés után meséljen a múlt, ismerjük meg „Dzsozi bácsit”.

1961-ben Csongrádon született egy hatgyermekes család legkisebb gyermekeként. Szülei paraszti származásúak, édesapja számadó gulyás, édesanyja háztartásbeli volt. A családban meghatározó szerepet töltött be a munka, a becsület és az egyszerűség, ebben a szellemben nevelték nagy szeretetben a három fiú- és a három lánytestvért.

Az általános iskola elvégzése után egyből katona akart lenni, de édesapja szavait megfogadva előbb „mesterséget” tanult; az apai bölcsesség szerint, ha a katonai pálya még a civil szakma megszerzése után is vonzó lesz számára, akkor beállhat katonának. Így a szegedi 600. számú Ipari Szakmunkásképzőbe ment, és gépi forgácsoló szakmát tanult. A tanulás mellett kipróbált sokfajta sportot, birkózástól a röplabdán át a nagy szerelemig, a kézilabdáig.

„Sikeres ifjúsági sportoló voltam abban az időben, így az iskolában töltött idő lényegesen kevesebb volt, mint az átlagos tanulóké. Akkoriban ismerkedtem meg a feleségemmel, többéves együttjárás, udvarlás után 1979-ben kötöttünk házasságot. Házasságunk alatt három gyerekünk született, két

lány és egy fiú. Ma már büszke nagyapá vagyok, és két unokám tölti ki a szabad perceimet” – emlékezett vissza a beszélgetésünk során Józsi a fiatal évekre.

A kitanult szakmában dolgozott egészen a bevonulásáig. A sorkatonai szolgálatát a határőrség kiskunhalasi kerületében, az újszentiváni határőrőrsön töltötte el, ahol sor őrmesteri rendfokozatot ért el.

A leszerelést követően a helyi termelőszövetkezetben kezdett el dolgozni, és ebben az időben a gondolatai ismét a katonaság felé kezdtek terelni az életét. Nem meglepő, hogy az első adandó alkalommal elvégezte a tartalékos tiszthelyettesi iskolát, majd Budapesten, a külső Váci úton a Láng László ezredes által irányított tűzszerezőszázalóalnál kezdett belekóstolni az igazi katonaeletbe.

A határőrség állományában

Csongrádi szolgálata idején számos kiképzői feladatot bíztak rá

„Sokat tanultam abban az időben a régi öreg tűzserészekről. Többek között részt vettem az akkor még kezdeti stádiumban lévő, belső megsemmisítésnél használható geopaplanok kísérleti robbantásainál, valamint külső robbantásnál ugyanezen anyagoknak a kiszóródás megakadályozására való alkalmazásánál (pl. a sóskúti malom robbantással történő bontása). Sajnos, az élet úgy hozta, hogy elkezdődtek az átszervezések; akik még emlékeznek, különböző nevekkkel álcázott tevékenység volt ez. Az én életemet a »Gerecse 1–2«, és a »Rubin« változtatta meg. 1987-ben érkeztem meg Csongrádra az MN 2826-hoz. Egy igazi feladatorientált műszaki csapat dolgozott itt. »Sajnos« egyszerre érkeztem egy tiszttel, és ő kapta meg az előzetesen nekem ígért utászszakasz-parancsnoki beosztást, így mehettem az út- és hídépítő századhoz...» – emlékezett a kezdetekre.

Csongrádi szolgálata alatt kezdett el megismerkedni műszaki szempontból a vízzel, a „vízen járással” és az alacsonyvízi hídépítéssel. Akkori eljárási már az első pillanatokban felismerték feladatorientáltságát, elhivatottságát és szakmai tudását, azaz azonnal bizalom alakult ki közöttük. Ezt megerősítő már az első héten egyből rábízták egy több mint 140 főből álló műszaki gépjármű-kezelő tanfolyam irányítását. A víz szeretete feltételezhetően innen is eredhet Józsinál, mint ahogy a mondás is tartja, „bele a mély vízbe”, csak úgy igazi műszaki módra.

„Tudni kell, hogy abban az időben a parancsnokok az esküt követően szerettek megszabadulni a problémás sorkatonáktól, és az első adandó alkalmal, ha hosszabb időre nem volt lehetőség, legalább egy négy és fél hónapos »irányított távollét« erejéig. A tanfolyamok UCK–72¹, DTJA–60², KL–300/32³, TÁVISZ⁴ típusú eszközökre voltak megszervezve. A kikép-

Hídépítő rajparancsnokként a Magyar Műszaki Kontingens kötelékében

zendő állomány összetétele nagyon heterogén volt, a szinte írástudatlantól az érettségizettig mindenki előfordult. Három kiképzendőből kettő büntetett előéletű volt. Egyszerűen gyorsan kipróbálták a kiképzői vénámat, de úgy látszik, megfeleltem, mert egészen hat időszakot vittem így” – meséli mosolyogva az „öreg”.

Már akkoriban is folytak haditechnikai fejlesztések, és csapatpróbára a csongrádi műszaki alakulatot jelölték ki. Az új műszaki-technikai eszközök sorában a műszaki felderítő állomány a MTLBU⁵-t, az UHÉ század az USZM–1⁶, USZM–2⁷ és a TMM–3M eszközöket kapta meg. A csongrádi ezred akkori parancsnoka, Darók József ezredes a hídépítő berendezés megtanulására, csapatpróbázására őt jelölte ki.

„Ez nagy megtiszteltetés volt, mert sok »öreg motoros« műszaki tiszt helyettes szolgált ott akkor. Ezekkel az eszközökkel elsőként mi építettünk kettős célú hidat Verpeléten. Az ak-

kor még létező MN 7965, azaz a 35. harcokcsidandár manőverező útjára a Tarna-patak fölé egy 120 t teherbírású fémaljazatú, de vegyes fedélzetű alacsonyvízi hidat” – emlékszik vissza élete egyik kihívására.

A szovjet csapatok kivonása után a csongrádi ezredet is kijelölték a volt szovjet alakulatok laktanyáinak, bázisainak mentesítésére. Erről az időszakról így beszél Körömdi törzsszázslós: „Ezekben az időkben egy igazán jó csapat verbuválódott össze Varga István hadnagy (később alezredes), Katona Zoltán hadnagy (később alezredes), Fekete István főhadnagy (később őrnagy) és Jarabek Jenő hadnagy vezetése alatt. Én mint végzett tűzserész kaptam helyet a csapatban; nagyszerű emlékeim vannak arról az időről. Mentelési feladatokat hajtottunk végre többek között Hajmáskéren, Hajdúhadházon, Debrecen reptéren, Táborfalván.”

A misszió során számos új, a Magyar Honvédségben nem rendszeresített technikai eszközt is megismert

1 72 mintájú univerzális cölöpöző komp, ami 4 készlet NPO-pontont tartalmazott, 4 db Zil–157 típusú tj. tgc-n málházva és 2-2 db DM–150 Diesel cölöpverőt.

2 Gatter néven elhíresült vontatott keretfűrés.

3 Vontatott légsűrítő gépcsoport, utánfutóra szerelt, Csepel D 413 motorral hajtott kompresszor.

4 Tábori világítófelszerelés; egy lábakra állítható felépítmény a szerelékeknek és egy HAD-16 aggregátor.

5 Az MTLBU egy kétéltű lánctalpas, könnyű páncélzatú, alacsony, dobozszerű testtel rendelkező jármű. Magyarországon kb. 35 darab műszaki mentő és akadályelhárítónak átalakított eszköz volt állományban. Önálló fegyverzete nem volt, és csak a 2 fős személyzet fért el benne. A deszantérben különböző ellátmányt szállítottak. A rendkívül gyors és mozgékony jármű teherszállító kapacitása 2,0 t, vontatható terhe 6,5 t.

6 Hídépítő berendezés Kraz–255 alvázon.

7 Hídépítő berendezés Kraz–260 alvázon.

Egy általa szervezett rendezvényen, feleségével

Az 1991-es átszervezésre keserű szájjal gondol vissza Józsi. Az akkori ezredparancsnok döntésének köszönhetően Szentesen nem kapott beosztást, és amikor a csongrádi és ópusztaszeri bázist felszámolták, neki le kellett szerelnie. Szerencsére a molynak nem volt ideje elrágni a szögre akasztott mundérját, mert hamarosan a volt csongrádi csapat ismét tagjai közé szólította. Az akkori Hárországvédelmi Parancsnokság (HVP) több „M” előkészítő részleget tartott fenn Szentesen Fűri István alezredes (a volt csongrádi ezred törzsfőnöke) parancsnoksága alatt. Egészen 1996-ig, a szentesi műszaki-technikai ezred megszűnéséig ott teljesített szolgálatot. A megalakuló ezred, majd dandár parancsnoka, Mezei Gábor dandártábornok kinevezte az alakulat műszakianyag-, műszakiharcanyag-raktárosának, majd később még emellett megkapta a műszaki szolgálati ág vezetőhelyettesi beosztását is.

„Feladatokkal teli időszak volt ez, sok munkával és kevés családdal eltöltött idővel. Mindig hálás vagyok a feleségemnek, mert egymagára vállalta három gyermekünk nevelését. Örökké úton voltunk, hiszen ebben az időben számolták fel Szegeden a műszaki dandárt, az ercsi pontonos dandárt, valamint ekkor kezdődött meg a Ba-

konyban a gyakorlóterek átépítése, és természetesen az otthoni feladatokat is vinni kellett. 1997-ben a dandárunk kapta meg feladatként a Delta-97 gyakorlat műszaki biztosítási feladatait, többek között a gyakorlat műszaki harcanyaggal való ellátását” – idézi fel a törzsszászlós katonai pályájának ezt az időszakát. A feladatellátás minőségét fényesen bizonyítja, hogy akkori parancsnoka javaslatára kitüntetéssel jutalmazták rátermettségét és hozzáállását.

A balkáni válság egy teljesen új típusú, kihívásokkal teli szolgálatteljesítést hozott sok magyar katonára életé-

ben: az első missziót! Természetesen őt is ott találjuk hídépítő rajparancsnokként a Magyar Műszaki Kontingens kötelékében. Számos különböző típusú híd karbantartását, építését, bontását hajtotta végre a csapatával. Addig megszerzett műszaki szakmai tudását továbbfejlesztette, hiszen a misszió során új, a Magyar Honvédségben nem rendszeresített hadihidakat is meg kellett ismernie, az amerikai Bailey⁸ és a brit Mabey & Johnson⁹ típusú híd-szerkezeteket. Mivel ezek a hidak még ismeretlenek voltak a magyar műszaki katonák körében, brit műszaki katonák által szervezett és irányított kiképzéseken kellett elsajátítani a hidak telepítését a horvátországi Splitben, illetve Pločéban települt bázisokon. A misszió során szinte minden bázison megfordult és számtalan műszaki feladatban vett részt (Doboj, Tuzla, Szarajevó stb.).

2001-től egy kicsit elkanyarodott a katonai pályája a műszaki területtől. Erről az időszakról így beszél: „Kipróbálhattam magam a logisztikai tevékenység egy más formájában is, javítóműhely-parancsnoki feladatokat bíztak rám. Ez a tevékenység kevésbé mozgatta meg a fantáziámat, hiszen az autók és motorok javítása, szerelése mind a mai napig távol áll tőlem. Gondolom, láthatták-érezhették ezt elől-

2018-ban létrehozott egy szabadulószoza-játékházat

8 A Bailey híd egy egypályás vázszerkezetű híd, ahol az útpálya felületét két panelsor közé építik. A váz két főtartó panelsora – gerendája – között keresztartók helyezkednek el, amelyek a végeknél vannak csapszegekkel összekapcsolva. Ezért hívják panel- vagy vázszerkezetű hídnak. A keresztartókra hosszirányú fémszerkezetű teherhordó pályaburkolat kerül, amelyet fa koptatóburkolat véd a közvetlen mechanikai hatásoktól. A híd kézi erővel építhető, újrafelhasználható csereszabatos részekből áll, könnyűszerkezetű fémlemelei vannak, amelyek csapszegekkel és csavarokkal rögzíthetőek egymáshoz. A Bailey híd gyors építésű híd, melyet betolósos (behúzásos) technológiával lehet mozgatni egyik partoldalról a másikra.

9 A Mabey & Johnson (MJB) szerkezet előre gyártott acélelemekből, csapokkal és csavarokkal a helyszínen összeállítható, az alátámasztásokra görgőkön betolható vagy behúzható, alsópályás félállandó gerendahíd.

A törzsszázlóst ott találjuk a laktanyai programok szervezői között is

járom is, ugyanis 2004-ben kiképző tiszthelyettesi beosztásba helyeztek, mondhatom, legnagyobb örömmre. Itt ismét elememben lehettem, hiszen mindig is imádtam a kiképzést, terepfoglalkozások megtervezését, végrehajtását.”

Ezt a beosztást látta el Körömdi törzsszázlós egészen 2015-ig, amikor is – Magyar Honvédség szinten – megalakították az ügyeletes tiszt szolgálatot ellátó csoportokat; a törzsszázlós azóta is meghatározó alakja a laktanyánkra vigyázó kis csapatnak.

„2015-től váltásos munkarendben dolgozom, ami azt jelenti, hogy egy kicsivel több szabadidőm lett. De mivel nem tudok és nem is szeretek tétlenkedni, szabadidőmben elkezdtem rendezvényszervezéssel foglalkozni, ami leginkább a falusi turizmus, horgászversenyek, csapatépítő tréningek megszervezését, lebonyolítását jelentette. 2018-ban egy hirtelen ötletnek engedve létrehoztam egy szabadulószoberjátékházat, Magyarországon egyedülállóan katonai témakörben, Military Panic Room néven” – sorolja a legutóbbi időszak történéseit.

Ismerve őt, ez mind nem elegendő a teljes boldogságához, hobbijai között ugyanis szerepel még a természetjárás és a horgászat is. A csanyteleki „Blairiau”¹⁰ – ahogyan Józsi a Horgász a pácban című film főszereplője, Louis de Funès nyomán horgászörökben említik – vezetésével 2006-ban a szentesi alakulatnál – a Honvéd

Az egyes helyszínek bejárását megkönnyíti a kerékpár

Rákóczi Sportegyesület égisze alatt – megalakult a „Rákóczi Pecások” horgászszakosztály. Ennek keretében elkezdte a horgászat népszerűsítését és a versenyhorgászat megszerettetését a katonák körében. Rengeteg színvonalas versenyt és horgász eseményt szervezett már eddig. A versenyek népszerűségét jelzi, hogy azok nemcsak a bajtársak, hanem rendőrök és a civilek körében is egyre népszerűbbek lettek. Ma már átlagosan 45-50 környékbeli horgász látogatja ezeket a rendezvé-

nyeket, amelyek között megtaláljuk az egész hétvégét kitöltő horgászbajnokságokat is.

Körömdi törzsszázlós nemcsak szolgálati időn kívüli civil rendezvényeket hoz tető alá, laktanyánk programjaiban is feltűnik a neve a szervezők listáján. Természetesen, ha róla van szó, akkor biztosan tudható: az általa szervezett program garantálja a műszaki szakma kihívásait – és az izomlázat. Ennek ékes példája az 1849-es első komáromi csatának emléket állító, évente megrendezett Műszakiak Napja, és ezen belül is a Vörös Bika versenyszám.

„Szeretem a katonai vagy »katonaközelik« rendezvényeket, sporteseményeket. Talán emiatt kaptam feladatul még 1998–99-ben, hogy szervezzek a dandárszintű kiképzésmentes napokra vetélkedőket, versenyeket. Először különböző műszaki virtusszámokat honosítottunk meg, úgymint rönkhajgálás, cövekverés, UAZ-húzás. Később, már a Műszakiak Napja keretében egy műszaki verseny megszervezése várt rám. Alakulatunk személyügyi főnöke, dr. Szabó István őrnagy javasolta, hogy Vörös Bika legyen a verseny neve.”

Józsi ezt az ötletet gyorsan „adapta”, és ettől a pillanattól kezdve a Műszakiak Napja rendezvény egyik kiemelt látványossága lett a Vörös Bika. A jelentkező csapatok között megtaláljuk a társ fegyveres szervezetek csapatait is, melyek tagjai minden esetben elismeréssel nyilatkoznak a versenyről. „Ezt a versenyt csak azok tudják végigcsinálni, akik az átlagos kiképzettségi szintnél jobban felkészültek” – mondja huncut mosollyal a bajsza alatt Józsi. Már most készül az idei, április 26-án megrendezendő nyílt napunkra, a fejében már összeálltak az akadályok és versenyszámok.

Zárszóként idézzük Körömdi József törzsszázlós rövid összegzését katonai pályájáról: „Szinte egész életemet a honvédségnél töltöttem el. Mindig büszke voltam hivatásomra, az egyenruhámra, előljáróimra, a bajtársaimra. Ma már biztosra veszem, hogy jól döntöttem, amikor ezt a hivatást választottam!”

Kollár László főtörzsszázlós
Fotó: archív felvételek

10 A Horgász a pácban című film főszereplője Louis de Funès alakításában.

AKIK JOBB, HA UNATKOZNAK...

„Amit teszek, minden magyar asszony kötelessége, hiszen katonáink a csataterén értünk véreznek, a mi feladatunk tehát, hogy sebeiket bekötözzük.”

E sorok írásakor, február közepén, Zsuzsanna névnap táján a legelső katonakórházak megszervezője és főápolónője, Kossuth Zsuzsanna¹ híressé vált hitvallásával szeretném indítani alakulatunk, az MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred „csipet csapatának”, az egészségügyi központ személyzetének bemutatását, akik nemcsak a napi tevékenységük során „különlegesek”, hanem a szolgálaton túl is aktív tevékenységeket folytatnak.

A történelem, a világ azonban Florence Nightingale² angol ápolónőt tiszteli első női hadiápolóként, aki azt hirdette, hogy az emberi méltósághoz és a megfelelő ellátáshoz mindenkinek alapvető joga van, nemtől, nemzetiség-től és vallási felekezettől függetlenül. Nightingale 1854-ben a krími háború idején és színterén két korszerű kórházat alapított és felügyelte ott nagy tisztelességgel az ápolói teendőket. Kossuth Zsuzsa kis nemzet lányaként, szerény körülmények közt teljesítette ápolói és kórházszervezői feladatát a magyar szabadságharcban. Mint mindig, ők csak tették dolgukat, ápoltak, gondoskodtak és sokszor bizony lelki vigaszt is nyújtottak.

Feltehetőleg sokan hallhatták már panaszkodó katonatársainkat, hogy: „Milyen jó az »eü-nek«, csak ott állnak az árnyékban és néznek minket”, ahogyan kiképzési foglalkozáson vagy feladat végrehajtása közben izzadunk, dolgozunk. Sokszor elhangzik irigykedők szájából, „ha még egyszer újra kezdhethném, én »eü-s« lennék”.

Ne legyen dolguk soha, de jó érzés tudni, ha valami baj történik, ők ott vannak és teszik, amit tenniük kell, életet mentenek, kötöznek, rögzítenek

A katonák „védőszentjei”, az egészségügyiek

és kórházba szállítanak. Törődnek és gondoskodnak. A katonai pálya, mint tudjuk, nem foglalkozás, ami csak munkaidőben végzendő, hanem hivatás, azaz nonstop szolgálat. Amint a szobafestő, vízvezeték-szerelő és sorolhatnánk a foglalkozásokat, befejezte a munkáját a munkahelyén, családapává, családanyává válik. Míg mi, katonák, rendőrök, tűzoltók, orvosok stb. azonban a napi szolgálatteljesítés után is maradunk, akik vagyunk, hiszen az eskünk kötelez a nap huszonnégy órájában, a hét minden napján. Ez a hivatás. A hivatásrend legelején állnak az egészségügyi kollégák, ők a mi „védőszentjeink”.

Borbényi Anita zászlós, raktárvezető zászlós

2000. augusztus 22-én katonai szakképző intézetben kezdte katonai pályafutását, meglepetésemre, híradóműszerész szakon. A beszélgetésünk során így emlékszik vissza azokra a sorsdöntő évekre: „Már kiskoromban

is érdekelték a fegyverek, a katonaság, a szabályok és a rendszeresség. Az általános iskola 5. osztályában az osztályfőnököm behozott egy tájékoztatót a katonai szakközépiskolákról, de sajnos a tájékoztató végére oda volt írva, hogy LÁNYOK NEM JELENTKEZHETNEK! Én nagyon mérges lettem és szomorú, de eldöntöttem akkor, hogy kitartok az elhatározásom mellett. Édesanyám azt mondta, ne keseredjek el, és legyek ápolónő, mert utána érettségivel plusz szakmával tovább tudok tanulni katonai vonalon (és milyen igaza lett!).”

Anita mindig is hivatásának tekintette a munkáját, és nem titok előttünk, nagyon szereti azt, amit csinál. Segít, amikor kell, intézkedik és szervez. Imád katonának lenni, és nem retten meg a kihívásoktól sem, például ejtőernyős ugrással is rendelkezik.

Fontosnak tartja a folyamatos tanulást, önképzést és a tudás átadását a katonáknak. Jelenleg is fejleszti képességeit és tanul, OKJ-55 foglalko-

1 Udvardi és kossuthfalvi Kossuth Zsuzsanna (Kossuth Zsuzsa), meszlényi Meszlényi Rudolfné (Sátorlajaiújhely, 1817. február 19. – New York, 1854. június 29.) az 1848–49-es szabadságharcban a tábori kórházak főápolónője, Kossuth Lajos legfiatalabb húga. A legelső katonakórházakat Kossuth Zsuzsanna szervezte meg 1849-ben, elsőnek hívta fel a sebesült katonák ápolásának kötelességére a civilizált világ figyelmét, az Amerikai Egyesült Államokban még életében nagy tisztelet övezte.

2 Florence Nightingale, OM, (Firenze, Toszkánai Nagyhercegség, 1820. május 12. – London, Egyesült Királyság, 1910. augusztus 13.) angol ápolónő és statisztikus. A modern nővéreképzés, valamint a betegellátás reformjának elindítója.

Bővebben: https://hu.wikipedia.org/wiki/Florence_Nightingale

zás-egészségügyi szakápoló szakon. A hivatás és tanulás mellett édesanya is, párjával együtt nevelik gyermekeiket, ami egy katonacsalád számára bizony sokszor kihívást jelent, hiszen társa szintén az alakulatunk állományának tagja.

A család mellett, még szabadidejében is időt tud szánni a sportolásra. Hallgatva élettörténetét megfogalmazódott bennem: Hogyan is lehet ezt így összefűsíteni, hogy mindig egyensúly maradjon? Hivatás, család, tanulás és sport. Anita szokásához hűen frappáns válasszal nyugtatott meg: „Össze lehet, úgy kell szervezni az életet!”

Amikor a sportteljesítményeiről kérdezem, büszkén meséli a tizennégy év alatt teljesített futóversenyek eredményeit, amit több mint hatvan megszerzett érem bizonyít. A futás mellett aktív résztvevője volt különböző löbajnokságoknak, és sokszor sikerült fellépnie a dobogó valamelyik fokára. A számos érem és eredmény közül a Mini Maraton 14 km-es távján (korosztályában) elért 3. helyezésre, valamint a Belgiumban 2002-ben megrendezett 135 kilométeres „Békemenet” teljesítésére a legbüszkébb.

Anita így foglalta össze hitvallását: „Számomra a legfontosabb, hogy segítsék a beteg katonáknak. Hiszen az ápolás és a katonaság az én hivatásom!”

Polereczkiné Baranya Anikó főtörzsőrmester, szakasszisztens altiszt

Anikó az egészségügyi tanulmányait Kecskeméten a Szent-Györgyi Albert Egészségügyi Szakközépiskolában fejezte be már huszonöt évvel ezelőtt, 1994-ben. Tanulmányai után a megyei kórház rehabilitációs osztályán kezdett el dolgozni. A munka mellett 1996-ban megszerezte a felnőtt szakápolói szakképesítést, amely képzés keretében lehetősége volt bővíteni szakmai ismereteit. 1997–2003 között gyermekeivel, Benjaminnal és Dorotival gyeden, illetve gyesen volt. Ezután 2003 december 1-jén kezdte meg katonai pályafutását Szabadszálláson, ahol legnagyobb bánatára nem volt lehetősége egészségügyi szakterületen dolgozni, így gépjárművezetői feladatot látott el. Az egészségügy területére Szentesen, az akkori MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Dandár egészség-

ügyi központjában nyílt lehetősége visszakérülni 2005-ben, amikor is a férjével, Polereczki László zászlóssal (aki jelenleg az alacsonyvízi hídépítő század vezénylőzászlósa) úgy döntöttek, hogy elfogadják az alakulatunknál felajánlott beosztásokat. Azóta itt teljesítenek szolgálatot. Tavaly eggyel nőtt a családban a katonák száma, ugyanis fiúgyermekük, Benjamin is megkezdte katonai pályafutását. Őrmesteri rendfokozatban, rajparancsnok-helyettesként szolgál a műszaki építőszázadban.

Anikó folyamatosan tanul, mivel meggyőződése, hogy egy egészségügyi katonának bővítenie kell ismereteit, olvasottnak, valamint tájékozottnak kell lennie az ápolás, a kezelések és a betegellátás kihívásosokat jelentő területein. Így nem meglepő, hogy a civil szférában kötelezően előírt ápolói képzést 2010-ben sikeres vizsgával azonnal teljesítette. A civil képzések mellett lehetősége nyílt több, a katonai területtel szorosan összefüggő egészségügyi gyakorlaton, valamint képzésen részt venni. Kollégáival közösen folyamatosan keresik a tanfolyamokon, tájékoztatókon és szakmai gyakorlatokon való részvétel lehetőségét.

Anikó büszkén mesél mostani tanulmányairól, amiről még ő sem gondolta, hogy ennyire nehéz feladat lesz számára, de mint mondta, meg fogja csinálni, mert bizalmat és támogatást kapott.

„Alakulatunknál 2017-ben hosszú szünet után ismét elindult a fogászati rendelés egy fogászati konténerben. Úgy gondoltam, hogy az egészségügyi szakma egy újabb területét ismerhetem meg, így kértem a parancsnok úr támogatását tanulmányaim megkezdéséhez. Nagyon örültem, hogy ez irányú elképzelésem támogatást kapott, mind anyagilag, mind pedig erkölcsileg hatalmas elismerésnek tekintetem. A jövőmet hosszú távon képzelem el az alakulatnál ezen a területen. Remélem, a továbbiakban is lesz lehetőségem a szakmai továbbképzéseken való részvételre, hogy még jobban elmélyítsem tudásom ezen a területen.”

Jani Éva törzsőrmester, szakasszisztens altiszt

A többszörös maratonni távot teljesítő, törekenynek tűnő Évike több mint húszéves kórházi múlttal a háta mögött, 2013-ban lépett be az alaku-

latunk egészségügyi központjának állományába. Már az első napok is kihívást és különleges élményt hoztak számára, hiszen szinte még betörtlen bakancsal kint találta magát a tatárszentgyörgyi gyakorlótéren egy tűzoltási feladatban mint egészségügyi katoná. Azóta is hasznos tagja a kis csapatnak, és boldogan meséli, miért is váltott a kórházi „robotból” és miért lett katoná.

„Úgy éreztem, ezt a döntést meg kell hoznom, és ki kell próbáljam magam szakdolgozóként a honvédség kötelékében. Nagyon sok új dolgot kaptam a honvédségtől mind szakmai szempontból, mind a magánéletben.”

A bemutatását sporttal, sportos életére utaló mondattal kezdtem. Ez igaz, ő szinte már el sem tudja képzelni az életét sport nélkül: „Az életem része, és ezt az időt a pihenésből veszem el, másképpen nem tudom a családdal, a magánélettel összeegyeztetni” – világítja meg a sportolás háttérösszefüggéseit.

Néhány sportesemény az életéből, amikre büszkén emlékszik vissza. A SPAR Budapest Nemzetközi Maraton már négy ízben sikerült lefutnia, és minden esetben négy óra alatti idővel. Élete első és ez idáig egyetlen misszióját 2015-ben teljesítette Szarajevóban, az EUFOR kötelékében. A missziós emlékek között szerepel a híressé vált Camp Butmirban 2015-ben abszolválta 45 kilométeres táv. Ez a távolság első és századik hallásra is soknak tűnik, de Éva – mint elmondta – nem szándékozik itt megállni. Egy barátnőjével, futótársával elhatározták, hogy részt vesznek a következő, 2019. május 11-én megrendezendő, 212 kilométeres Ultrabalon maratonni futóversenyen és teljesítik a rájuk eső 111-111 kilométeres távolságot. Sok sikert, kitartást kívánunk, teljesüljön az álmuk!

A törzsőrmester a sport mellett fontosnak tartja az egészségügyi szakversenyeken való részvételt is. Az egészségügyi központunk állományából verbuválódott csapat tagjaként 2017-ben megméretett az Egészségügyi Szakdolgozók Országos Versenyén. A versenyen szereplő ezredcsapat tagjai voltak (rajta kívül): Borbényi Anita zászlós, Csík Anita őrmester, Hajdú Tamás őrmester; s sikerült elhozniuk a különdíjat.

Éva zárásként az egészség minden előtt való fontosságára hívta fel a figyelmet: „Ehhez két dologra van szükség: fizikai és mentális egészségben éljünk, és fejlődjünk egy életen át.”

**Csik Anita őrmester,
asszisztens altiszt**

Anita 2003-ban döntött úgy, hogy kipróbálja, milyen érzés is felhúzni a mundért. Első beosztását a tatai 25. Klapka György Lövészdandár harcokszázlójánál kapta, ahol a logisztikai század írnoke volt. Itt 2006-ig szolgált. A zászlóalj felszámolásakor leszerelt és a civil életben keresett megfelelő munkahelyet magának. 2008-ban ismét a katonai pálya irányába fordította a sors szele, az MH II. Rákóczi Ferenc Műszaki Dandár alacsonyvízi hídépítő századánál kapott DTJA–60 (gatter) gépkezelői beosztást. A század kötelékében végzett teljesítménye elismeréseként 2010-ben beiskolázták az MH Altiszt Akadémiára; a végzést követően őrmesterré léptették elő. Időközben megkezdte tanulmányait egészségügyi területen, melynek befejezése után áthelyezték az ezred egészségügyi központjának állományába.

A tanulás mellett ő is aktív sportolói pályát tudhat a háta mögött, számos éremmel és elismeréssel büszkélkedhet. „1979 óta úszom és versenyzem kisebb-nagyobb megszakításokkal. Hol a tanulmányok miatt, hol meg sérülés miatt kellett kicsit leállni a versenyszerű sportolással. A szabadidőm terhére tudom csinálni, a családtól veszem el az időt. Az úszás mindig ki kapcsol és feltölt” – mondotta.

Sportsikerei közül a 2005-ben rendezett II. honvédségi triatlonon, az MH 11. Hunyadi Mátyás Harckocsi Zászlóalj színeiben, váltóban és egyéniben elért I. helyezése a legbüszkébb. 2008-ban ugyanezt az eredményt sikerült megismételnie, de már az akkori MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Dandár (jelenleg műszaki ezred) színeiben.

Egészségügyi biztosítás egy laktanyai rendezvényen

Az úszás mellett az úszáshoz szorosan hozzátartozó képesítéseket is sikerült begyűjtenie. 2015-ben megszerezte az első úszóbírói minősítését (III. osztály), és a következő évben letett sikeres vizsgák után megkapta a II. osztályú minősítést is. 2016 nyarán Hódmezővásárhelyen rendezték meg a 43. Aréna Junior Úszóbajnokságot, ahol a rendezvényt biztosító egészségügyi csapat (nem katonai) vezetőjeként dr. Mikulán Rita adjunktus, Csongrád megyei sportfőorvos szakmai felügyelete alatt dolgozott. 2017-ben ugyancsak Hódmezővásárhelyen rendezték meg a magyar Paraúszó Országos Bajnokságot, ahol már mint úszóbíró vehetett részt.

A tavalyi évre visszatekintve büszkén sorolja fel az országos ranglistán elért összesített eredményeit (a versenyekre munkája mellett készült fel): 50 m női gyorsban és hátton a 9. hely; a 33 1/3-os medencében 33 1/3 m gyors, 3. hely, hátton, mellen és pillangóban 4. hely; 33 1/3-os medencében 33 1/3 m vegyes számban 2. helyen zárta az évet. A tavalyi egyéni legjobb eredménye a VII. Fedett Pályás Nyílt Szenior Országos Bajnokságon és egyben a XV. Nemzetközi Szenior Úszóversenyen elért 3. helyezés 50 m gyorsan.

Zárásként Anita a sporttal, a sportolással kapcsolatos véleményét osztja meg az olvasóval: „A kitartó munkának mindig megvan a jó eredménye. Lehet, hogy a kitűzött célt nehéz elérni, mert közben több akadályt vagy nehézséget kell leküzdeni, de nem szabad feladni a kitűzött célt.”

*

Régóta figyelemmel kísérem az egészségügyi katonák mindennapjait, bennem mindig is jó vélemény és elismerés fogalmazódott meg a munkájukról. A velük folytatott hosszas beszélgetések nyomán a róluk kialakult kép tovább gazdagodott. Minden rendezvényen ott vannak, a háttérben készen állva, hogy szükség esetén segítséget nyújtsanak. Más dolgozik, feladatot hajt végre, sportol, netán szórakozik, ők pedig készenlétben állva vállalt szolgálatukat, hivatásukat teljesítik. Addig jó, amíg ők „csak” a gyakorlótér vagy az akadálypálya szélén ülnek. Nincs rosszabb, mint amikor az eü-s sérültet lát el vagy életet ment. Tiszteljük őket és bizzunk bennük! Megérdemlik!

*Kollár László
főtörzsszázlós*

Fotók: archív felvételek

Hírek, információk
a Magyar Honvédségről
www.honvedelem.hu

EGY ALTISZT HÁROM KITÜNTETÉSSSEL

Az Osztrák–Magyar Monarchia hegyi alakulatának altisztje (Unterjäger) tekint ránk a nagyváradi felújított várban kialakított múzeum – történelmi eseményeknek otthont adó – egyik terméből. A képen látható katona három elismerésre méltó kitüntetés tulajdonosa.

Az altiszt mellett látható első kitüntetésről: az eredetileg Vitézségi Emlékérem (németül: Tapferkeitsmedaille) megnevezésű kitüntetés az Osztrák–Magyar Monarchia egyik legmagasabb háborús kitüntetése volt. II. József 1789. július 19-én alapította arany és ezüst fokozattal azon legénységi katonák számára, akik vitézségükkel kitűntek a harcok során. Császári parancsra 1809-ben Vitézségi Éremre módosult a megnevezése. 1848. augusztus 19-én V. Ferdinánd császár – megosztva az addigi Ezüst Vitézségi Érmel – létrehozta az Ezüst Vitézségi Érem 1. osztályát, illetve 2. osztályát. 1915. február 14-én I. Ferenc József császár megalapította a Bronz Vitézségi Érmel. Utóbbi kitüntetést más szövetséges államok katonái is kiérdemelhették. 1915. november 29-én bevezették az ismétlőpántot, amivel egy kitüntetés többször elnyerhetővé vált. A kitüntetések ennek szalagjaira kerültek. 1917. szeptember 26-án az Arany és Ezüst Vitézségi Érmek tisztek számára is elnyerhetővé váltak. Az 1914–1917 között adományozott érmeiken I. Ferenc József, míg az uralkodó halálát követően, a Monarchia hadseregének felbomlásáig az utolsó magyar király, IV. Károly látható.

Az altiszt zubbonyán sorban középen a Károly Csapatkereszt (Karl-Truppenkreuz) következik, ami az Osztrák–Magyar Monarchia katonai emlékérem-kitüntetés volt. A IV. Károly király által 1916. december 13-án alapított háborús emlékérmel az első világháborúban harcoló osztrák–magyar katonák legalább 12 heti frontszolgálat teljesítésével érdemelhették ki. A kitüntetés keresztje cinkből készült. A keresztet körbeoleli egy koszorú. A kereszt elülső felén latin

szöveg olvasható, amelynek jelentése: „Az uralkodó és a haza hálája, Károly Császár és Király”.

A kereszt az 1813–1814-es Hadsergkereszt, hétköznapi nevén „Ágyúkereszt” mintájára készült. A kitüntetés egy vörös háromszögletű szalagon lógott, amelynek a szélei keresztben vörös-fehér vékony csikkal voltak ellátva. Körülbelül 651 000 darab kitüntetés adományozására került sor. A Károly Csapatkereszt igazolt tulajdonosai részére számos jogszabály már régebben bizonyos jogosítványokat, előbbséget és kiváltságokat biztosított.

A felvételen harmadikként látható 1912/13-as Emlékkeresztet, más néven Mozgósítási Emlékkeresztet a hadsereg azon tagjai számára adományozták, akik az 1912-es mozgósításkor tényleges katonai szolgálatra voltak behívva a balkáni háborúk miatt, és legalább négyheti szolgálatot teljesítettek. A mozgósítás gyakorlatilag a sereg minden egységét érintette. Egymillió példányban adományozták.

*Összeállította
és a felvételt készítette:
Dr. Murinkó Attila ezredes*

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal, minden páros hónapban

Kiadja a Magyar Honvédség Parancsnokság

A kiadásért felel:

Dr. Böröndi Gábor altábornagy

Szerkesztőbizottság:

Elnök:

Kriston István főtörzszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa
Tagok:

Balog Sándor főtörzszászlós

Berek Zsolt főtörzszászlós

Bogya Sándor főtörzszászlós

Gervai János főtörzszászlós

Dr. Murinkó Attila ezredes

Négyesi Tibor főtörzszászlós

Soós Lajos főtörzszászlós

Tigyi István Zsolt főtörzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Felelős vezető:

Benkóczy Zoltán ügyvezető

Ágazati igazgató: Vigh Mihály

Szerkesztőségvezető:

Dr. Isaszegi János ny. vezérőrnagy

Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán

Olvasószerkesztő: Eszes Boldizsár

Szerkesztő: Gáspár Katalin

Korrektor: Apagyiné Gáspár Jolán

Tördelőszerkesztő: Dancs Katalin

Címlapterv, poszter: Dani Márton

Címlapfotó: Vidovics Ferenc

Poszterfotó: Janó Miklós őrmester

Szerkesztőségi titkár: Szabó Anita

A szerkesztőség címe:

1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Telefon: 272-02, 459-5355,

fax: 459-5354

e-mail-cím: kiss.zoltan@hmzrinyi.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú

Nonprofit Kft. Sokszorosítóüzem

Felelős vezető: Pásztor Zoltán

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a www.honvedelem.hu portál kiadványok rovatában

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja az Európai Katonai Sajtószövetségnek (EMPA)

A MAGYAR HADIIPAR TÖRTÉNETE DIÓHÉJBAN 1945-TŐL NAPJAINKIG

A második világháborútól a rendszerváltásig

Az 1945. februári jaltai konferencia elfogadásával szovjet érdekszférába került egész Közép- és Kelet-Európa. Ez magával hozta Magyarországra a tervgazdálkodás bevezetését, a szovjet technológia és termelési modell kötelező átvételét is. A politikai hatalomátvétel időszakában azok az üzemek, amelyek a gyárleszerelések ellenére képesek maradtak valamilyen szintű gyártáskapacitásra, háborús jóvátételre termeltek. Ezután következett több lépcsőben a nagyszabású államosítás, amely a nagy konszernekkel kezdődött. A háború alatt működő hadiipari cégek egy része a Vörös Hadsereg számára kezdett gyártani hétköznapi használati cikkeket (például a Fémáru-, Fegyver- és Gépgyár Rt. zománcozott és alumíniumedényeket gyártott).

A Szovjetunió, zömmel 1945–1948 között, a kelet- és délkelet-európai államokkal úgynevezett barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződésorozatot kötött. Az 1948 februárjában aláírt szerződéssel hazánk az egykori ellenségből szövetséges lett. Viharos gyorsasággal megindult a magyar hadsereg újjáélesztése és fejlesztése. Az ebben az évben még 70 000 fős haderő 1951–52 fordulójára, a „Hunyadi-terv” alapján elérte a 200 000-es létszámot.

A Magyar Néphadsereg 1952. évi működési, fejlesztési és beruházási kiadásai megközelítették a 9 milliárd Ft-ot.¹ Ekkora haderő ellátását abban az évben 35 termelő és négy beruházó vállalat végezte. A nehéztechnikát és a légvédelmi eszközöket a Szovjetuniótól szerezték be; a kézi fegyverek, a tüzérségi eszközök, a gyalogsági és tüzérségi löszerek, a híradó- és vegyvédelmi anyagok előállítására viszont a hazai iparra várt. A tapasztalt mérnökök és szakemberek már ekkor feltették a kérdést: mi lesz a hatalmas

Katoná az 1950-es években az R-10-es URH rádió adó-vevő készülék egy módosított változatával. Az R-10-est a Standard Telefongyár gyártotta 1948 és 1952 között

NV-1B I. osztályú, nehéz egységes vevő. A Standard Telefongyár gyártotta 1950 és 1954 között

hadikapacitásokkal, ha felszerelték a hadsereget, vagy ha változnak a körülmények? A választ az 1953-tól al-

kalmazott iparirányítás adta meg a kapacitások konvertálhatóságának megteremtésével (univerzális gépekkel) és az exportszállításokkal. A Lámpagyárban mintadarab alapján szovjet puskákat, a Nehézszer-számépgyárban 76,2 és 122 mm-es lövegeket gyártottak. Az 1950-es évek elején az 56 000 főt foglalkoztató magyar hadiipar a szovjetektől kapott elavult licencet és ismeretlen szabványrendszerek, valamint a nyelvi egyet nem értés hatására igen magas számú túlrésztáron kívüli és selejt terméket produkált. Az új gyalogsági löszergyárakban (Jobbágyi, Sirok) 50–100% selejtaránnyal indult a gyártás. Diósgyőrben a lövegcsövek magas selejtaránya (25–66%) fokozta a fennakadásokat. Ezen nehézségek ellenére elmondható, hogy 1950-től 1953-ig mennyiségében és értékében is megsokszorozta katonai termelését a hazai ipar. (Lásd az alábbi táblázatot)

A fontosabb haditechnikai cikkek termelési mennyisége 1950 és 1953 között*

HADITECHNIKAI ANYAGOK	1950	1951	1952	1953
Tüzérségi fegyver (darab)	–	855	1 824	1 287
Gyalogsági fegyver (darab)	–	202 000	326 501	158 107
Tüzérségi löszér (ezer darab)	–	1 219	4 677	3 310
Gyalogsági löszér (ezer darab)	–	90 430	236 000	170 856
Lőelemképző (darab)	294	n. a.	48	132
Rádiólokátor (darab)	–	–	9	–
Lőpor, robbanóanyag (tonna)	3150	7 201	9 165	8 890

Megjegyzés: Az adatok a vállalati meő-átvétel alapján jelentett számok.

* Germuska: i. m. 547.

¹ Germuska Pál: A magyar közgépipar. Hadiipar és haditechnikai termelés Magyarországon 1945 és 1980 között. Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára – Argumentum Kiadó, Budapest, 2014, 516.

A túlzott hadiipari termelés már a lakosságot is nyomasztotta, így az 1953-ban újonnan megválasztott miniszterelnök, Nagy Imre a hadsereg leépítését látta szükségesnek. 1956-ra a hadsereg megrendelése szinte lenullázódtak, és ezres nagyságrendű elbocsátásokra került sor. A haditechnikai termelés 1958-ban érte el a mélypontját. 1961-ben a Varsói Szerződés nagyszabású szövetségi haderőfejlesztést indított, ami új lendületet adott az iparágnak is.

A hadiipar exportorientálttá vált és dinamikus fejlődésbe kezdett. 1967-ben a haditechnikai export összege 1318,8 millió Ft-ra rúgott. 1973 után a világpiacon nyersanyagárak drasztikus emelkedése újabb visszaesést eredményezett, bár a kitűzött exportcélokat így is tudta hozni. Az 1980-as évek elejére annyira megerősödött a külföldi megrendelések szerepe az iparágban, hogy Líbiával közös részvénytársaságot hozott létre a két ország, India pedig korábban elképzelhetetlen nagyságrendű megrendelést kötött (13,4 millió dollár) a Mechanikai Laboratóriummal². Az évtized fejlesztési iránya eltolódott a híradástechnikai ágazat irányába, azon belül a rádiófelderítés, a rádiózavaró rendszerek és a lehallgató-állomások fejlesztésén volt a hangsúly. Ennek hatására felállították a Magyar Néphadsereg Elektronikai Igazgatóságát (MN EI, később: HM EI). A kézi fegyverek gyártása a világpiacon túlkínálat miatt annyira visszaesett, hogy 1984-ben kormányzati beavatkozás szükségeltetett a FÉG megmentésére. 1986–87-ben egy jelentős exportmegrendelésnek köszönhetően mégis sikerült a cégnek kilábalnia a válságból. Ezekkel a feltételekkel vágott neki az iparág a rendszerváltásnak.

A rendszerváltástól a NATO-csatlakozásig

A rendszerváltást közvetlenül megelőző 1988–1990 közötti időszak képezte a magyar védelmi ipar újkori történetében a csúcspontot és egyben a fordulópontot. Ekkor a védelmi ipar teljes termelésének mintegy 80%-a exportra ment, a maradék 20% pedig itthon talált vevőre.³ Az iparág ekkor 30 000 főt foglalkoztatott (40 vállalat) és 20,6 milliárd forint értéket termelt.

R-104 gépkocsi rádióállomás, a jobb oldalon R-105D URH rádió. Mindkettőt a Vadásztölténygyár gyártotta

IH-31 járműfedélzeti sugárszintmérő műszer. 1962 és 1967 között 935 készlet készült belőle a Gamma Műveknél

A KGST és a Varsói Szerződés feloszlása hatalmas piaci visszaesést jelentett. 1995-re az említett 20 milliárd feletti termelés 3,7 milliárd forintra esett vissza, az export csökkenése pedig ennél is drasztikusabb méreteket öltött. A cégek folyamatos bezárása

nyomán az iparág már csak 2766 főt foglalkoztatott. A hazánkba települő, más profillal foglalkozó multinacionális cégek kapva kaptak a magasan kvalifikált munkaerőn. Így lett például egy repülőgép-szerelőből kiváló üdítőitaltöltőgépszerelő.

² Dombrády Lóránd – Germuska Pál – Kovács Géza Péter – Kovács Vilmos: A magyar hadiipar története. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2017, 230.

³ Uo. 243.

A Mechanikai Laboratórium által gyártott VU-32M típusú, 100–500 MHz-en működő rádió vevőkészülék. Technika Külkereskedelmi Vállalat katalógusa, 1986

1995-ig a magyar haditechnikai cégek meghatározó részét felszámolták, és Magyarországon gyakorlatilag megszűnt a gyalogsági fegyverek, a lövegek és az optikai termékek gyártása. Ennek ellenére új cégek is alakultak, melyek a meglévő haditechnikai eszközök javítására, modernizálására, a hadrendből kivont haditechnikai eszközök megsemmisítésére vagy éppen az egyéni védőeszközök gyártására specializálódtak, úgymint: Batori Épszol Kft., Gamma Műszaki Rt., HM ArmCom Kommunikációtechnikai Zrt., HM Arzenál Elektromechanikai Zrt., HM Currus Harcjárműtechnikai Zrt., HM EI Elektronikai, Logisztikai és Vagyonkezelő Zrt., Trend-Fix Kft., Union Plus Kft.

Ezeknek a cégeknek olyan problémákkal kellett megbirkóznia, mint például a hagyományos piacok elvesztése, a hazai és a nemzetközi megrendelések csökkenése, valamint a haderőreform és a fegyverzeti reform elhúzódnása. Az 1995-ös mélypontot követően a túlélés időszaka következett számukra. A helyzet 1997-től javult, ugyanis egyedülálló lehetőség adódott arra, hogy a magyar ipar is bekapcsolódjon és betekintést kapjon a NATO-ban folyó hadiipari munkákba. A Magyar Hadiipari Egyesület (MHE) a HM és az

Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium (IKIM) támogatásával 1997-től részt vehetett a NATO tevékenységében a NATO Ipari Tanácsadó Csoporton (NATO Industrial Advisory Group, NIAG) keresztül – 1997 és 1999 között a „Partnerség a békéért” program (Partnership for Peace, Pfp) keretében, majd a NATO-csatlakozásunktól fogva teljes jogú tagként.⁴

A NATO-csatlakozástól napjainkig

1999-ben a kormány áttekintette a NATO-tagságból eredő feladatokat és lehetőségeket. Az intézkedések előirányozták a védelmi kiadások növelését egy ötéves periódusra úgy, hogy a bruttó hazai termék (GDP) 0,1 százalékpontos éves emelésével elérjék az 1,61% arányt. Elkészült a honvédelem fejlesztésének 10 éves koncepciója is, melyet három fázisban kívántak megvalósítani. A kiadások ilyen mértékű növekedését aztán mégsem sikerült elérni; a 2002-es kormányváltást követően a programot felülvizsgálták. Magyarország messze elmaradt a szövetségi vállalásoktól.

A 2000-es évek elejére szükségessé vált a haditechnikai eszközök korszerűsítése vagy cseréje. Ezzel egy időben megjelent a magyar köztudatban az „offset” kifejezés is, mely azt takarja, hogy a vevő kifizeti a termék vételárát, és az eladó a vételár egy meghatározott részét köteles a vevő országának visszatéríteni szolgáltatások megvásárlásával vagy befektetések megvalósításával. A MiG-29 vadászgépeket a Deutsche Aerospace (DASA) és a Dunai Repülőgépgyár (DR) Zrt. együttműködve korszerűsíteni tudta volna, de a svéd Saab AB lehetőséget adott a Dunai Repülőgépgyárnak a Gripen farkkúpjához tartozó 13 alkatrész

A FÉG saját fejlesztésű 9 mm-es P9R típusú öntöltő pisztolya, amely az 1980-as évektől volt gyártásban.

gyártására. Ha ehhez az említett programcsomagot is figyelembe vesszük, akkor észszerű döntésnek tűnhetett a Gripenek beszerzése. Sajnos, a valóság mást hozott, a repülőgépeket végül csak lízingeltük, így a külföldi beruházások elmaradtak.

Hasonló negatív eredménnyel zárult a Kongsberg Defence Communications céggel kötött szerződés is. A megrendelt 9312 darab rádióeszköz (100 millió euró) ellentételezése fejében Magyarországon tervezték a gyártást magyar munkaerővel. Ez újabb lendületet hozhatott volna a védelmi iparágak, de a Norvégiában készült eszközökről később kiderült, hogy hadrendbe állításra alkalmatlanok. Szerződés módosítás és többévi pereskedés után 2013-ban sikerült megegyeznie a magyar államnak a norvég céggel.

A Magyar Honvédség gépjárműparkjának modernizálására a HM 2002-ben írt ki közbeszerzési eljárást, melyben 10 000 darab gépjármű-célját szolgáltatta meg 15 éves futamidővel. A gépjárműbeszerzési program (GBP) 2003. évi nyertesei az Ikarus Trade, az IVECO S.p.A., valamint a Rába Járműipari Kft. voltak. Az IVECO végül nem kapott megrendelést, a másik két cég pedig a Magyar Honvédség forráshiányai miatt igen csekély darabszámban szállított. A program elsődleges célja az volt, hogy importot takarítsunk meg, de sajnos műszakilag nem jöttek létre olyan termékek, melyekkel a védelmi iparunk megjelenhetett volna a külföldi piacon.

Összességében mégis elmondható, hogy a Haditechnikai és Exportellenőrzési Hatóság éves jelentései alapján a védelmi iparág 20 milliárd Ft/év termelési érték felett teljesít, ami a cégek stabilitását igazolja. A magyar hadiipar jövője szempontjából is meghatározó lehet, hogy az elmúlt közel három évtized legnagyobb honvédelmi és haderőfejlesztési programja indult el hazánkban 2017 januárjában, Zrínyi 2026 néven.

Hogemann Gábor zászlós

A képek forrása: Dombrády Lóránd – Germuska Pál – Kovács Géza Péter – Kovács Vilmos: A magyar hadiipar története. A kezdetektől napjainkig 1880–2015. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2017.

EGY CSALÁD TÍZ KATONAFIA AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚBAN

Az első világháború (1914–1918) hatalmas, évtizedekig tartó traumát okozott a magyar társadalom egészé számára. Nem volt család Magyarországon, amelyet ne érintett volna valamely formában a Nagy Háború. Nem volt ez másképp a német eredetű, római katolikus vallású Holmár család esetében sem, amelynek tíz tagja vett részt a harcokban.

A Holmár család először 1715-ben, a Fejér vármegyei Adony községben bukkant fel, s a 18. és 19. század során valamennyi tagja főleg földművelésből, gazdálkodásból élt, míg a századfordulón már egyre több családtag űzött valamilyen iparágat – kőművesmesterként, esztergályosként, asztalosként, fazekasként, ácsként, községi rendőrként vagy éppen kisbíróként keresték a kenyerüket. 1914-ben, az első világháború kirobbanásakor a családnak már négy ága volt Magyarországon, s közülük a rácalmási, a dunaföldvári és az adonyi ág tagjai vettek részt a Nagy Háború harcaiban. A negyedik, azaz a kótaji ágat ekkor Holmár Mihály (1872–1962) képviselte, akit azonban alacsony – 156 cm-es – termete miatt nem soroztak be, így nem került ki a frontra.

Az első világháborúban öt rácalmási, négy dunaföldvári és egy adonyi fiú harcolt, akik valamennyi fronton hősiessen helytálltak. A tíz fiatalember közül hatan a magyar királyi 17. honvéd gyalogezred kötelékében küzdöttek, kettő a császári és királyi 69. közös gyalogezredben harcoltak, míg egy fő a császári és királyi 10. közös huszárezredben vívta harcait. A három dunántúli alakulat története szorosan összefonódott. Nemcsak azért, mert legénységüket zömmel Fejér és Tolna megyéből töltötték fel, hanem azért is, mert 1894–1896 között a 17-es honvédek, a 69-es bakák, a 10-es huszárok Székesfehérváron tartózkodtak. Mindhárom alakulatnak ebben a városban áll hősi emlékműve, ráadásul a 17-es honvédek és a 10-es huszárok Székes-

fehérvár háziezredeinek számítottak. A tíz fiatalemberből többen is voltak, akiket kitüntettek és életben maradtak, de akadtak olyanok is, akik nem tudtak hazatérni szeretteikhez.

Holmár János (Rácalmás)

Holmár János (1887–?) őrmester

1887. május 11-én született a Fejér vármegyei Rácalmásban. Apja Holmár Mihály földműves, anyja pedig Kovács Terézia volt. 21 évesen, 1908. október 6-án vonult be a 17. honvéd gyalogezredhez. Az 1911. november 24-i Fővárosi Közlöny szerint vasesztergályosként szerzett iparendélyt Budapesten, a VIII. kerületben (Józsefváros) az Őr u. 6. szám alatt. A következő évben, 1912. október 2-án házasságot kötött Matus Juliánával a főváros VII. kerületében (Erzsébetváros), ugyanis ekkor már a Práter utca 69. alatt élt. Később a VIII. kerületben, a Baross u. 99. szám alatt, majd 1914-ben az I. kerületben, a Ballagi Mór u. 6. szám alatt élt. Amikor 1914 nyarán kitört a háború, felesége már várandós volt, s Ibolya Julianna nevű lányuk 1914. október 16-án született meg Rácalmásban.

Holmár János ismét bevonult állományilletékes csapattestéhez, de a háború folyamán több más alakulatnál is szolgált. 1914. augusztus 29-én Galiciában, Rohatynnál átesett a tűzkeresztségen, de harcolt később az orosz fronton Dobronouc és a bukovinai Kirlibaba környékén is, majd az olasz

hadszíntéren a doberdói, brentai és egyéb harcokban vett részt. 1916 májusában tizedesként a 4. (nagyváradí) honvéd gyalogezred 3. géppuskás osztagában harcolt, amikor megsebesült. A Rendeleti Közlöny szerint 1918. január 30-án kitüntették a Bronz Vitézségi Éremmel – ekkor a 30. (budapesti) honvéd gyalogezredben teljesített szolgálatot tartalékos szakaszvezetőként. 1918. július 24-én ismét a 17. honvéd gyalogezredben szolgált, amikor a II. osztályú Ezüst Vitézségi Éremmel, vagyis a „kisezüsttel” tüntették ki. Tizenkét heti frontszolgálatért (84 nap) megkapta a Károly Csapatkeresztet is.

A háború után őrmesterként szerelte, majd 1923-ban Franciaországba ment, ahol 13 évig dolgozott, s csak 1936-ban tért haza és kezdett el gazdálkodni Rácalmásban. A második világháború utolsó évében, 1945. április 10-én, a Rácalmásban megalakult Földigénylő Bizottság elnöke lett. Későbbi sorsáról nem maradt fenn információ.

Holmár József (Rácalmás)

Holmár János öccse, Holmár József 1895. január 20-án született Rácalmásban. Foglalkozását tekintve kisbirtokos volt. Az első világháborúban a 13. (pozsonyi) honvéd gyalogezred 1. tábori zászlóaljának 1. századában szolgált honvédként. Holmár Józsefet kitüntették a Legénységi Vitézségi Érem ezüst fokozatának II. osztályával, vagyis a „kisezüsttel”. A háború után az alakulata egy pozsonyi kiterővel Mosonmagyaróvárra érkezett vissza teljes hadfelszereléssel, s innen indult utolsó bevetésére a csehszlovák és román megszállók ellen 1919-ben. Holmár József a világegés végeztével hazatért Rácalmásra és 1919. február 22-én feleségül vette Igmándi Erzsébetet, november 9-én pedig megszületett első gyermeke, Imre. Holmár József 1972. április 11-én, 77 éves korában hunyt el Rácalmásban.

Holmár Imre (Rácalmás)

Holmár János és Holmár József édesapjának unokatestvére, Holmár Imre

A 17. honvéd gyalogezred emlékműve Székesfehérváron

1877. október 27-én született Rácalmás. Szülei Holmár Imre földműves és Hunkár Katalin voltak. Kisbirtokosként élt, majd 1901. november 19-én Adonyban házasságot kötött Bagóczki Máriával. Az első világháborúban a 17. gyalogezred 8. századában harcolt népfelkelő honvédként. 1914. november 16–30. között a szerb fronton sor került a Kolubara–Ljig-menti csatára. A Dinári-hegység láncai között ádáz harcok folytak a magyar honvédek és a szerb erők között, mely küzdelmekben részt vett a 37 éves rácalmási népfelkelő is. 1914. november 24-én a nagy erővel támadó osztrák–magyar csapatok elfoglalták Maljant, Ravna Gorát és az Igriste hegyhátat, Holmár Imre azonban Igriste mellett hősi halált halt. A 17. honvéd gyalogezred tovább mentelt és Bukvica Mehana térségében összecsapott az ellenséggel, amelyet sikerült visszavonulásra kényszeríteni, ezáltal elérve a Mokra Pečina hegy gerincét.

Holmár József (Dunaföldvár)

A Tolna vármegyei Dunaföldvárról három unokatestvér is a 17. honvéd gyalogezredben szolgált. Ők egyébként a négy rácalmási testvérnek a harmad-unokatestvérei voltak. Közülük az első a földművesként élő Holmár József, aki 1876. január 2-án született Holmár Imre földműves és Molnár Mária gyermekeként. 1898. október 25-én vette feleségül Benze Ilonát, akitől hét gyermeke született. A Budapesti Czim- és Lakásjegyzék szerint 1903–1905 között Budapesten, a IV.

kerületben, a Király Pál utca 11. száma alatt élt, és mint közigazgatási szolgálatban dolgozott. Egy hajónapló szerint 1912. július 25-én Fiuméből a Saxona nevű hajó fedélzetén elutazott New Yorkba. A napló érdekes módon 30 évesnek tüntette fel, de akkor ő már 36 éves is elmúlt. Később visszatért Magyarországra, hiszen az első világháborúban a 17. honvéd gyalogezredben szolgált népfelkelőként, és 1918. február 16-án vitézi helytállásáért kitüntették a legénységi Bronz Vitézségi Éremmel. A háborút túlélte és 1945. március 7-én hunyt el Dunaföldváron, 69 éves korában, szervi szívbaj következtében.

Holmár János (Dunaföldvár)

Unokatestvére, a szintén Dunaföldvárról származó Holmár János 1885. augusztus 17-én született Holmár István földműves és Varga Teréz gyermekeként. 1908-ban vonult be katonának. A Nagy Háború éveiben a 17. honvéd gyalogezred 4. századában szolgált honvédként. 1914 decemberében jobb comblövés következtében Bécsbe, a XIII. kerületben, a Muthsamgasse 1. szám alatt lévő 10. számú tartalék kórházba került. A Veszteségajstrom szerint 1915 januárjában is ebben a kórházban lábadozott, majd februárban átszállították a dunaföldvári tartalék kórházba. 1918. március 27-én az ellenség előtt tanúsított kiválóan vitéz magatartása elismerésül az I. osztályú Ezüst Vitézségi Éremmel, vagyis a „nagyezüsttel” tüntették ki. Sohasem nősült meg. 1972. szeptember 12-én, 87 éves korában hunyt el Dunaföldváron.

Holmár Ferenc (I.) (Dunaföldvár)

A harmadik unokatestvér, Holmár Ferenc (I.) 1896. november 24-én született Holmár Ferenc községi rendőr és Helyes Mária gyermekeként. Eredeti foglalkozását tekintve kőművessegéd volt. Románia 1916-os hadba lépésével újabb front nyílt meg, így a hadvezetés idecsoportosított két osztrák–magyar hadsereget. A fiatal dunaföldvári katona részt vett az itteni harcokban, azonban román hadifogságba esett és a moldovai Mastacaniba hurcolták. Arról azonban nincs információ, hogy melyik alakulatban szolgált, de nagy a valószínűsége, hogy a 17. honvéd gyalogezredben, ugyanis az itteni foglyokat – akik között több 17-es honvéd is volt – föld feletti deszkabarakokban

tartották. Ott, ahol magyarok laktak, tisztaság uralkodott, szappan hiányában mosáshoz fahamut főztek, és nagy gondot fordítottak arra, hogy a férgek el ne szaporodjanak. A hajszolt életmód és a silány élelmiszer következtében azonban az emberek szervezete nagyon legyengült és fogékonyra vált a betegségek iránt, így Mastacaniban sokan lettek a tífusz áldozatai. A 20 éves Holmár Ferenc is itt halt meg 1917. május 15-én, éjfélkor.

Holmár Ferenc (II.) (Dunaföldvár)

Holmár Ferenc (1894-1915) tizedes

A negyedik dunaföldvári katona, Holmár Ferenc (II.) 1894. szeptember 8-án született Holmár István földműves és Mess Katalin gyermekeként, és távolabbi rokona volt a három unokatestvérnek. A fiatal ácssegéd a székesfehérvári 17. honvéd gyalogezred 1. pótzászlóaljában harcolt tizedesként. Galíciában, a gorlicei áttörést követő napokban az 17. gyalogezred, a 20. honvédhadosztály kötelékében tovább nyomult előre a Kárpátok térségében. A Bukovica hegyhátról leszorított oroszok csak lépésről lépésre hátráltak, és a Bukowsko község előtti dombokon, valamint Karlikówtól északra ismét megálltak. A cáriak újabb védelmi vonala itt ki volt építve, és Przybyszówtól keletre csatlakozni tudtak az ottani orosz álláshoz. Habsburg József főherceg a 20. honvéd hadosztály jobb szárnyát „átkarolásra” utasította, míg a hadosztály zömének Karlikównál és attól északra kellett támadnia. 1915. május 9-én Karlików község mellett, az oroszok elleni harcokban vesztette életét a mindössze 20 éves fiatalember. Fényképe a Tolnai Világlapja 1915. szeptemberi számában is szerepelt. Említésre méltó dolog, hogy a Dunaföldváron 1927-ben felavatott első világháborús hősi emlékmű talapzatán a

névsor csak egy Holmár Ferenc nevű katonát említ meg, holott a városnak két ilyen nevű hősi halált halt fia is volt. Ráadásul, amikor az emlékművet avatták, addigra már mindkét katona sorsára fény derült.

Holmár Mihály (Rácalmás)

A 69. közös gyalogezred emlékműve Székesfehérváron

A 17-es honvédek mellett volt két családtag is, akik a 69-es bakák közé tartoztak. A 69. császári és királyi gyalogezredben a rácalmási Holmár János és Holmár József testvérei harcoltak. Bátyjuk, az asztalosmesterként dolgozó Holmár Mihály 1884. szeptember 13-án született Rácalmáson. 1904–1905-ben asztalossegédként Budapesten, a VIII. kerületben (Józsefváros), a Tisza Kálmán tér 12. szám alatt lakott, később pedig a József körút 26. szám alá költözött. Itt kötött házasságot 1910. január 27-én Leitner Teréziával. A Fővárosi Közlöny szerint 1911. november 24-én áthelyezte az üzletét a VII. kerület (Erzsébetváros) Madách u. 30. szám alá. 1912. október 2-án tanúként jelen volt öccse, Holmár János esküvőjén is. Ekkor már a VIII. kerületben, az Őr u. 6. szám alatt lakott. Külön érdekesség, hogy testvére ugyanezen a címen kapott iparendélyt 1911 novemberében. 1914-ben már asztalosmesterként szerepelt a Budapesti Czim- és Lakásjegyzékben.

A világháború kitörése után a „Hindenburg-gyalogezred” 5. századában

harcolt szakaszvezetőként. 1914. szeptember elején Andryanownál megsérült, ekkor zúzódással az Erdélyben található dési tartalék kórházba szállították. Miután felépült, tovább harcolt, s 1915 januárjában ismét sérülést szenvedett el: bal bokáját lövés érte, ezért a Fejér vármegyében lévő lovasberényi kórházba szállították. Felépülése után ismét visszakért a frontra, s 1917 júniusában – immár tartalékos szakaszvezetőként – orosz hadifogságba esett és Moszkvába hurcolták. Miután Oroszország kilépett a háborúból, ő is hazatérhetett. A Budapesti Czim- és Lakásjegyzék szerint 1922–1923-ban ugyanabban a józsefvárosi házban lakott, ahol az 1910-es években is. Egy 1934-ben kelt meghatalmazás szerint Holmár Mihály és felesége, Leitner Teréz már Rácalmáson éltek.

Holmár András (Rácalmás)

A negyedik testvér, a szintén asztalosként dolgozó Holmár András 1891. november 29-én született és a 69. közös gyalogezred 2. századában szolgált gyalogosként. A „Hindenburg-bakák” 1914 augusztusában még a szerb fronton harcoltak, majd szeptember 1-jén eredeti beosztásukban (61. gyalogdandár, 31. gyaloghadosztály, a IV. hadtest kötelékében) megkezdték az alakulat átszállítását Galiciába, az orosz harctérre. Az alakulat szeptember 5-én érkezett meg Samborba, majd három nappal később Andryanownál harcba kerültek az orosz tüzérséggel. A cáriak egy Horozanna-Wielka nevű községet tartottak megszállás alatt, s a hősiesen támadó 69-esek a veszteségeikkel mit sem törődve itt hajtották végre az első szuronyrohamukat az orosz gyalogság

Bronz Vitézségi Érem (megkapta Holmár János 1887–, Holmár József 1876–1945)

II. osztályú Ezüst Vitézségi Érem, azaz a „Kisezüst” (megkapta Holmár János 1887–, Holmár József 1895–1972)

Károly Csapatkereszt (megkapta Holmár János 1887–)

I. osztályú Ezüst Vitézségi Érem, azaz a „Nagyezüst” (megkapta Holmár János 1885–1972)

II. osztályú Ezüst Vitézségi Érem, azaz a „Kisezüst” Ferenc József képével (megkapta Holmár István huszár 1892–1968)

Bronz Vitézségi Érem, szalagján a kétszeri adományozást jelképező ismétlődő pánttal (megkapta Holmár István huszár 1892–1968)

Magyar honvéd és huszár stilizált képe a Nagy Háború idejéből

ellen, fényes sikerrel. Súlyos veszteség árán, de végül sikerült győzelmet aratniuk. A még csak 22 esztendőes Holmár András sok bajtársával együtt ebben a harcban esett el 1914. szeptember 9-én.

Holmár István (Adony)

A Holmár család egyetlen első világháborús lovas katonája, a család adonyi ágának egyetlen képviselője Holmár István volt, aki 1892. július 17-én született Adonyban. Édesapja Holmár Ferenc földműves és kanász, míg édesanyja Kováts Mária volt. Holmár István a civil életben földművesként élt. A világháború kitörése után, 1915. július 15-én a harcra került és a császári és királyi 10. közös huszárezred 3. századában szolgált járőrvezetőként. 1916 augusztusában és szeptemberében részt vett a Korytnica és Swiniuchy falvak melletti ütközetekben. A cári csapatok elleni harcokban mutatott hősiességéért 1916. október 4-én a II. osztályú Ezüst Vitézségi Éremmel, majd 1918. február 28-án és július 7-én, két alkalommal is a Bronz Vitézségi Éremmel tüntették ki. Nem sokkal a háború vége előtt, 1918. augusztus 19-én, Adonyban feleségül vette a hét évvel fiatalabb Fogas Máriát, akitől még az év november

10-én megszületett Verona nevű lánya. Holmár István 1934. április 6-án, belügyminiszteri engedéllyel a nevét Hosszu Istvánra változtatta. Később elköltözött az Adonnyal szomszédos Pustaszabolcsra, ahol 1968. augusztus 8-án hunyt el 76 éves korában, agyi érrögösödés következtében.

*

A magyar katonák – köztük a Holmár család tíz tagjának – helytállása kiemelkedő és példaértékű volt az első világháborúban. A Monarchiának – egyedüli nagyhatalomként Európában – négyfrontos háborút kellett vívnia a szerbekkel, az oroszokkal, az olaszokkal és a románokkal. A magyar katonák iszonyú veszteségeket szenvedtek, arányaiban sokkal nagyobbakat, mint az addigi háborúkban, illetve a második világháborúban. A hősök emlékét azonban örökké megőrzik a hálás utódok.

Holmár Zoltán

(A szerző történész, a nyíregyházi Jósza András Múzeum gyűjteménykezelője)

A Zrínyi Kiadó újdonsága

Musica pro patria – Zenével a hazáért. E címmel jelent meg egy apró kis könyvecske, amely egy különleges zenei körutazásra hívja a magyar katonazenét kedvelő olvasókat.

A magyar hadi muzsikások mindig is aktív részesei voltak nemzetünk történelmi viharainak, és szerepük a reguláris hadsereg megjelenésével még inkább felértékelődött.

Ma már a katonazenekarok szerepe megváltozott, de a katonai elfoglaltságokon kívül a városi rendezvények, egyházi szertartások, ünnepek, parádék jó hangzású és hatásos zenei erőt képviselő jelenségei, s tevékenységük jótékony hatással bír kulturális életünkre. Katonazenészeink példamutatóan ápolják zenei hagyományainkat, szimbolizálják honvédségünk egységét, s mindemellett kulturális életünk meghatározó elemei.

Ezt a katonazene történetét bemutató, színes illusztrációkkal díszített kis könyvecskét a magyar mellett angol nyelven olvasó érdeklődő is megismerheti, és hogy ne maradjon hiányérzetünk, a híres magyar indulók a könyv mellékletét képező zenei CD-n is felcsendülnek a Magyar Honvédség Központi Zenekara előadásában.

NAGYBŐJT

A nagyböjt kiemelten fontos periódus az egyházi évben, alapvetően a kereszténység központi misztériumára, a húsvétra, Krisztus megváltó halálára és üdvözítő föltámadására előkészítő időszak. Hagyományosan 40 napból áll, ami a Krisztus nyilvános működésének nyitányaként megtartott 40 napos pusztai böjtre utal (Mt 4,1–11), ezért latinul a *quadragesima*, azaz „negyvennap”, vagy régi magyar kifejezéssel élve a „negyvenlőböjt” nevet viseli. A hívek a megváltó Istenemberrel együtt lelkileg kivonulnak a pusztaságba, és erre emlékezteti őket a tény, hogy nagyjából a IV. század óta az Egyház ilyenkor Krisztus 40 napos elvonulásának történetét olvastatja föl a miseliturgiában. Az Isten Fiának tetteiben az Egyház fontos szimbolikus és teológiai értelemben hangsúlyos mondanivalót akar velünk közölni, amelyet érdemes egy kicsit közelebbről is megvizsgálni.

A júdeai pusztaságban étlen-szomjan eltöltött 40 nap és a sátán kísértésének állhatatos visszautasítása lényegében a megtestesült Ige valóságos, velünk egylényegű emberségét hivatott kihangsúlyozni, miközben rámutat arra is, hogy erre a velünk vállalt és általunk soha ki nem érdemelhető sorsközösségre azért volt szükség, hogy Krisztus abban a természetben győzze le a sátánt és annak gyilkos mérgeit, a bűnt, amelyben összeülek bűnbeesése óta azok romlást és halált arattak.

A mennyei Atya akarata és rendelése öröktől fogva az volt, hogy vele egyenlő és egylényegű Fia a bűnös emberi természet hasonlóságában hozza el nekünk a megváltást. Ez azonban hasonlóság és nem azonosság! Krisztus valóban mindenben hasonlóvá vált hozzánk (Zsid 2,17), de a bűn ez alól kivétel (Zsid 4,15). Krisztus földi élete során többször is bizonyosságot nyerünk arról, hogy velünk közös sorsot vállalt, még akkor is, amikor büntelensége erre nem kötelezte. Például alávetette magát a körülmételésnek, mintha az Új és Örök Szövetség szerzőjének szüksége lett volna az Ábrahámmal és Mózeszel kötött szövetség védelmére, ami egyébként sem volt képes megszerezni a régóta várt megigazulást (Róm 2,29). Szent Pál apostol egyenesen kijelenti, hogy a körülmételés semmi (1 Kor 7,19), és nem használ semmit (Gal 5,2).

Krisztus a Jordán vizénél tudatosan alávetette magát János keresztségének is, ami pedig deklaráltan a bűnbánat jele volt (Mt 3,11). Mi szüksége volt a szeplőtelen és romlatlan Báránynak (1 Pét 1,19) a bűnbánatra? Ki vádolhatja őt bűnnel? (Jn 8:46) Jele volt ez az önkéntes keresztség a legszorosabb közösségnek, amit Krisztus a bűnben élő emberséggel vállalhatott, de előjele ez annak is, hogy majd a kereszten minden bünt magára vállal, hogy adóslevelünket legszentebb emberségével együtt a keresztfára szegezze (Kol 2,14).

A tökéletesen ártatlan Istenember a júdeai sivatagban nemcsak a bűnbánat jelét veszi föl, hanem 40 napon és 40 éjen át böjttel sanyargatja magát; azt az emberi természetet, amelynek teljes akarata, összes indulata, minden

rezdülése tökéletes harmóniában van a mennyei Atyával! Krisztusnak, mivel embersége teljes és romlatlan, valóban van saját emberi akarata, vannak természetes indulatai, de ezek sohasem ütköznek az isteni akarat rendelkezéseivel, mert embersége szerint maradéktalan összhangban és alávetettségben él az isteni természettel. Itt az emberi megfontolás elveszni látszik a megtestesülés titkának kikutathatatlan mélységeiben! Az Istenemberben két természet, két tudat, két akarat, két természet szerint való tevékenység él, úgy, hogy Krisztus nem tétova, őrlődő vagy megosztott, de nem is skizofrén vagy tudathasadásos.

Az Üdvözítőnek tehát nincs szüksége önmegtagadásra, gondolatainak és indulatainak megzabolázására, mégis 40 napon át böjttől. Tettéknek valami rejtettebb, mélyebb oka kell hogy legyen: cselekedete szimbolikus értékű. A negyven fontos szám az Ószövetségben. Az özönvíz alkalmával 40 napon és 40 éjszakán keresztül ömlik az eső, de Isten Noé családjának megmentésével megkegyelmez az emberiségnek (Ter 7,12). A választott nép hálátlan és nyakas gyermekei 40 éven keresztül bolyonganak a sivatagban, de Isten végül megemlékezik irgalmáról és bevezeti őket az ígért földjére (Szám 14,33). Jónás próféta 40 napon át hirdeti a bűnbánatot Ninivében, és Isten, látván az embereket a bűnbánat méltó gyümölcseit teremni, végül megmenti a várost a pusztulástól (Jón 3:4).

A Megváltó tehát példát adott az emberiségnek arra, hogy az Atya bűn fölötti haragjának, kiprovokált jogos büntetésének, szigorú feddésének végén mindig kész irgalmasságát kimutathatni, ha az ember igaz útra tér, elveti hűtlenségeit és őszinte bűnbánatot gyakorol. A 40 napos böjt azonban más ószövetségi elő példákat is hivatott föl idézni: talán elsősorban Mózes és Illés 40 napos önmegtartóztatását. Mózes, a törvény képviselője és közvetítője a Sínai-hegyen (Kiv 24,18), míg Illés, a próféták prófétája a Hóreb hegyén tartja meg a saját böjtjét (3Kir 19,8); és mindkettőnek szüksége van a megtisztulásra, hogy Istent megközelíthessék, hogy az ő dicsőségét saját szemükkel láthassák, hogy az ő jelenlétét valamiképpen megtapasztalhatassák.

Ebben a megvilágításban azt látjuk, hogy Krisztus valójában már 40 napos böjtjével meghirdeti az Isten országának elérkezését. Úgy mutatkozik be, mint aki új Mózesként és új Illésként beteljesíti mind a törvényt, mind a prófétákat, és mint aki a bűnbánat őszinte és méltó gyümölcseit termőknek személyesen hozza el Isten irgalmát, megbocsátó szeretetét. Egyben nyilvánvalóvá teszi, hogy megtisztulásra, önmehtagadásra és valódi bűnbánatra van szükség ahhoz, hogy Isten jelenlétébe léphessünk, mert Ő valójában Emmánuel, a velünk, a közöttünk élő Isten (Mt 1,23).

De az evangéliumi szakasz tanúsága szerint Krisztus a Szentlélek sugallatára alávetette magát a sátán kísértéseinek is, pedig Krisztus a teológia kifejezéseit használva nemcsak a bűntelenségnek (*impeccantia*), de a bűnre való képtelenségnek (*impeccabilitas*) tulajdonságát, kiváltságát is birtokolta. Krisztus emberi természeté a második isteni Személlyel való személyi egységéből fakadóan tökéletesen hozzáférhetetlen a kísértő számára. A hazugság atyjának olyan prédára fáj a foga, amivel nem rendelkezhetett, amely fölött nem volt semmi hatalma. Ebben az értelemben mondja Clairvaux-i Szt. Bernát, hogy Krisztus velünk egylényegű, de tökéletesen ártatlan emberisége volt az a horog, amelyet az Isten a mennyből ledobott, hogy a sátánt a világ nagy tengeréből kifogja (*sermo ad BV*; PL 184:1011D). Az evangéliumokból kitűnik, hogy Krisztust a sátán

legalább kétszer megkörnyékezte; első alkalommal a megkeresztelkedését követő böjtje alkalmával (Mt 4,1–11; Lk 4,1–13). Lukács elbeszélése szerint ekkor a sátán elhagyta Krisztust „egy időre,” ami arra enged következtetni, hogy a kísértő máskor is próbálkozott. Aquinói Szt. Tamás szerint a második megkísértés a keresztre feszítés alkalmával történt. Erre a sátán szavai és a kereszttel álló főpapok, vének és írástudók gúnyolódása között fönnálló hasonlóság utal (Mt 4,6 – Mt 27,40; „Ha valóban Isten Fia vagy...”). Bellarmin Szent Róbert a passió egészére terjeszti ki Krisztus második megkísértését, de különösen az Olajfák-hegyi lelki küzdelemre, amely után (csakúgy, mint a júdeai pusztaságban) angyalok vigasztalták és szolgáltak neki (Lk 22,43).

A teológusok és lelki írók egyöntetű véleménye, hogy Krisztus kísértései valóságosak voltak (Zsid 4,15), de a gonosz lélek csak külső sugallatokkal támadhatta, mert belsőleg tökéletes rend uralkodott benne. A Megváltó bűnre való képtelensége tehát nem teszi az evangéliumokban szereplő kísértést valótlanná, üres színjátékká, csak azt zárja ki, hogy Krisztus emberi akarata bármikor hajlott volna a fondorlatos, csábító szavakra. A szenvedés keserű kelyhétől való irtózás is csak a valóságos emberi ösztönvilág önfenntartó parancsának ütközése azzal az istenemberi akarral, amely már fogantatása pillanatában végérvényesen és visszavonhatatlanul igent

mondott a mennyei Atya üdvözítő tervére. Szt. Pál zsidókhöz írt levelében olvassuk: „Ezért mondta, amikor a világba jött: Áldozatot és ajándékot nem akartál, de testet alkottál nekem; az ég- és engesztelő áldozatok nem tetszettek neked. Akkor azt mondtam: Íme, eljövök – a könyvtékercsben megvan írva rólam – hogy megtegyem, Isten, a te akaratodat!” (Zsid 10,5–9). Az Emberfiában uralkodó tökéletes és megbonthatatlan belső rendet jelzi emberségének teljes alárendeltsége és önfeladása a Getszemáni kertben: „Ne az én akaratom legyen, hanem a Tiéd” (Mt 26,39; Mk 14,35–36; Lk 22,42). Azaz, ne a valóságos emberi ösztönök egészséges irtózása érvényesüljön, hanem az az igaz emberi akarat, mely tökéletes összhangban van az egyetlen isteni akarral, amelyen a Fiú és az Atya öröktől fogva osztozik.

Ha tehát a 40 napos böjt valódi célja és értelme az volt, hogy Krisztus a választott népnek megígért Messiásként mutakozzon be, aki beteljesíti az ószövetségi előpéldákat, meghirdeti Isten irgalmát és önmagában elhossa Isten élő jelenlétét, akkor a böjt és megkísértés az emberiséggel vállalt teljes közösséget hivatott jelezni; azt, hogy Krisztus embersége valóságos, de ez a hozzánk való hasonlóság nem akadályozza meg abban, hogy teljes győzelmet arasson a sátán fölött, aki hazugsággal és csalással nyert hatalmat, sőt jogot az emberiség sanyargatására. Krisztus megkísértése nem egyszerűen erkölcsi példabeszéd, hanem a bűn-

ben megesett emberiség kaján vádlója fölött aratott diadal vigasztaló ígérete.

Azt is mindenképpen érdemes megfontolnunk, hogy a Messiás hármas megkönyékezése milyen üzenetet hordoz számunkra. János apostol első leveléből tudjuk, hogy a gonosz lélek az ember rendetlen kívánságait kihasználva háromféleképpen kísért e világban. „Ne szeressétek a világot, sem azt, ami ebben a világban van. Ha valaki szereti a világot, abban nincs meg az Atya szeretete, mert minden, ami a világon van, a test kívánsága, a szemek kívánsága és az élet kevélysége. Ez nem az Atyától, hanem a világtól van.” (1Jn 2,15–16) A kísértésnek pontosan ez az ördögi logikája érhető tetten abban a hármas próbatételben, amit a pusztában böjtölő Krisztusnak kell elszenvednie. Ő, a velünk egylényegű, jóllehet ártatlan emberségében, helyettünk és értünk állja ki a próbát, győzi le a romlott, bűnre hajló természetből fakadó rendetlen önszeretetnek, minden bűnök szülőanyjának hitvány ivadékait: a test kívánságát, a szemek kívánságát és az élet kevélységét.

Amikor a sátán arra buzdítja Krisztust, hogy a sivatag köveit változtassa kenyérré és úgy csillapítsa éhségét, a test kívánságával csábítja őt, amelyet a teológusok úgy határoznak meg, mint azon dolgoknak rendetlen szeretetét, amelyeket az ember a maga és faja fönntartására hasznosnak ítél. Ezért mondja Aquinói Szt. Tamás, hogy ebből a kívánságból fakadnak a torkosság és tisztátalanság főbűnei. A Megváltó a mózesi törvénykönyv szavaival vála-

szol: „nemcsak kenyérral él az ember” (MTörv 8,3), amivel egyben visszaautal arra, hogy a választott nép a sivatagi vándorlás során egykor hűtlenül, hitében megfogyatkozva lázadott Isten ellen és mannat követelt tőle, de Krisztusban, íme, fölragyog az újszövetségi kegyelem ereje és üdvös alázata.

Midőn a sátán Krisztusnak világruralmat ígér az istentagadásért és az ő bálványozásáért cserébe, a szemek kívánságával próbálkozik hatalmat nyerni fölötte, melyet a teológusok a fősvénység főbűnével kapcsolnak össze, hiszen a fényűzés, a pénz és a vagyon – evangéliumi szóhasználatnál élve: a mammon – előtti hajbókolás, az evilági haszon bálványozása kapzsiságból fakad. Krisztus maga is a mózesi törvény első parancsolatával válaszol a kísértésre (MTörv 6,13), mely a hamis istenektől való elfordulást és a féltékeny, egyetlen igaz Isten kizárólagos imádatát írja elő. Az Efezusi levélben Pál apostol is bálványimádónak mondja azt, akit kapzsiság kerített hatalmába, s ez minden bizonnyal Krisztus azon kijelentésére támaszkodik, miszerint: „Senki sem szolgálhat két úrnak; mert vagy gyűlöli az egyiket, a másikat pedig szereti, vagy tiszteli az egyiket, a másikat pedig megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.” (Mt 6,24)

A harmadik kísértés alapja nem más, mint minden bűn gyökere, Lucifer vétke, az első emberpár bukásának oka: az élet kevélysége. Ennek lényege minden fölöttünk álló tekintély elutasítása és saját kiválóságunk rendetlen szeretete – pontosabban fogalmazva:

csalfa képzelete. Aquinói Szt. Tamás szerint ez több mint főbűn, ez minden gonoszság eredete, és ebből fakadnak az olyan förtelmes bűnök, mint a hiúság, önteltség, dicsvágy, irigység, harag és lelki restség. Krisztus itt is a mózesi törvény szavaival válaszol: „Ne kísértsd Uradat, Istenedet!” (MTörv 6,16), ami nyilvánvaló utalás a pusztában vándorló Izráel lázadására Maszszánál és Meribánál, ahol Mózes vizet fakasztott a sziklából (vö. Kiv 17,1–7). Istennel nem lehet perbe szállni, nem lehet ráerőltetni a saját akaratunkat, fölülírni az ő világra és sorsunkra vonatkozó örök terveit.

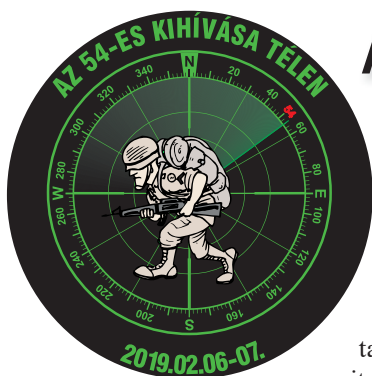
Ebben az értelemben kifejezetten messiási vonatkozása is van a harmadik kísértésnek, hiszen a korabeli zsidóságban elterjedt volt az az elképzelés, hogy a Messiás a jeruzsálemi Templomhegyen fog majd föllépni: látványosan, nagy csodatételek közepette jelenik meg a Sion hegyén. Nem dicsőséget jött hajhászni magának, hanem hogy engedelmes legyen a halálig, mégpedig a kereszthalálig (vö. Fil 2,8). Bár tudjuk, hogy Krisztus valóságos embersége ösztönösen irtózik a rá váró szörnyű szenvedéstől és kínhaláltól – „Atyám, ha lehetséges, múltjék el tőlem e pohár!” (Mt 26,39) –, ő mégis visszaautasítja a Messiással szembeni hamis elvárásokat, az isteni elrendelés és atyai gondviselés elleni lázadást.

A nagyböjtben évről évre meghívást kapunk arra, hogy léleekben – és a Szentlélek által vezérelve – Krisztussal együtt kivonuljunk a pusztai magányba, hogy böjtöljünk, önmeztagadásokat gyakoroljunk, és általa, övele és öbenne átéljük a nehezen megszerzett diadalt a sátán cselvetései és kísértései fölött. Krisztus magára vette a mi esetet és kiszolgáltattott emberségünket, és így abban a természetben győzedelmeskedett a gonosz lélek fölött, amely természetben az hazugságaival egykor a romlást okozta. Íme, így taszította le a nagy sárkányt, az öskígyót, akit ördögnek és sátánnak hívnak, aki elcsábítja az egész világot (vö. Jel 12,9). Mivel megtestesülése által visszavonhatatlanul közösséget vállalt velünk, az Emberfia élete a mi életünk, az ő győzelme a mi győzelmünk, az ő igazsága a mi igazságunk!

*Dr. Alácsi Ervin őrnagy
Az illusztrációk a szerző archívumából
valók*

AZ 54-ES KIHÍVÁSA

2019. február 6-án 49 csapat (183 fő) izgatottan várta az úrkúti rajt pillanatát. A feladatokra nem kellett sokat várni. A regisztráció során egy távbecslési feladat (belövés) várt a csapatokra. A távolság centiméter pontosságú meghatározásának a célja a csapatsorrend felállítását szolgálta. A legügyesebb távbecslő választott elsőként rajtszámot. Az így kialakult sorrend alapján az első csapat 08:30-kor elindult leküzdeni a rá váró feladatokat és az – ideális esetben – 54 km-t.

A rajtoltatás 2 perces szünetekkel zajlott, így az utolsó csapat 10:08-kor vágott neki a megmérettetésnek.

A rajtnál kapott feladatleírásban az 1. pont koordinátái mellett az alábbi feladat szerepelt: „A rajt és a 4100 m távolságra lévő 2. pont között 3,5 km/h átlagsebesség tartása kötelező! Az így kiszámított érkezési időtől való eltérés ötszöröse hozzáadásra kerül a menetidőhöz! A 2. ponthoz a csapat egyik tagja a min. 6 mm átmérőjű és 10 m hosszú kötélből készült szükségbeülőt viselve érkezzen, amibe a feladat végrehajtásához szükséges biztosító karabinert akasztunk!”

A fenti útmutató már előrevetítette, hogy nem egy „sima” 54 km-es menetnek vágtak neki a csapatok.

Az első feladat az úrkúti Őskarsztban elhelyezett 2. pont koordinátárszleteinek megszerzése volt az Őskarszt információs tábláján lévő térkép alapján. A 2. ponton a csapat szükségbeülőt viselő tagjára egy föld alatti objektumon való áthaladás, majd a vészkijáraton való kijutás várt. A csapattársai egy biztosítókötéllel segítették a sikeres kijutásban. A 3. pont koordinátáit a kijáratnál elhelyezett feladatleírás tartalmazta. A 800 méterre lévő 3. ponton a csapat két tagjának egy füsttel elárasztott föld alatti objektumba kellett behatolnia rohamsisakban és gázálcban. A 4. pont koordinátárszletei az objektumban lévő 6 db szek-

rény közül kettőben voltak elhelyezve. A másik négyben különböző – pl. „EZ NEM AZ!” – kedves feliratok voltak olvashatók.

A „bemelegítő” feladatok után a 4. ponton, egy jól kiválasztott, hálózati lefedettség híján lévő patakmederben Ohm törvényének gyakorlati alkalmazása várt a csapatokra. Az 5. pont koordinátájának második fele a feladatban leírt ellenállás értéke volt. Az így megszerzett koordináta egy újabb, patakmederben lévő helyre mutatott, ahol kiderült, hogy a következő, a 6. pont a városlődi focipálya.

alábbiakat tartalmazta: a csapat úgy érkezen a kb. 6 km-re lévő 12. pontra (kötelező pihenőhely és karantén), hogy 1,5 l víz felforralásához (esetleg melegedéshez) elegendő tűzifával és vízzel rendelkezzen!

A 9. pont a Gella-patak mellett lévő sziklafal tövében volt elhelyezve, ahol a csapatok elővehették a 6. ponton kapott szűrőbélyegző-lapokat, mivel a feladatleírás a patakmeder 10. pontig való követését határozta meg.

A jó rajtszámválasztás ezen a szakaszon vált igazán fontos tényezővé. Az ügyesebb csapatok még a sötétedés

A 6. pontig megtett szintkülönbség után felüdülésként várt a csapatokra egy kézigránátdobó feladat és a 7. pontig tartó enyhe emelkedő. A pontöröktől kapott, 10-ig sorszámozott, laminált szűrőbélyegző-lap ismét sejtetett valamit. A 7. pont feladatleírása, amely ismételtlen egy patakmederben volt elhelyezve, a 8. pont térképen jelzett nevét versbe foglalva tartalmazta. A Tiszta-víz forráshoz vezető úton a megtett kilométerek és a megoldott feladatok fáradalmi láthatóvá váltak a csapatok mozgásán, amit a regisztrációs csomagban kiosztott EDR-rádiók GPS-jeleinek segítségével a rendezők folyamatosan követtek.

A Tiszta-víz forrásnál a feladatleírás – a 9. pont koordinátái mellett – az

beállta előtt megtalálták a patakmederben elrejtett 10 db szűrőbélyegzőt és a 10. pontot, ahol a feladat a térképen jelzett 645,7 méteres magassági ponttól 250 méterre északnyugatra lévő mustársárga rádiós ház megtalálása volt (a bő 1 kilométeres táv alatt mintegy 285 méteres szintkülönbséget kellett leküzdeni).

A féltávhöz közeledve (Hajag-tető), jelentős emelkedők és lejtők után a 11. pont (mobil büfé) nem kötelező 30 perc holidiót adott a csapatoknak, amely a kiürült készletek feltöltésére és a fájo végtagok pihentetésére kiváló alkalmat biztosított. A 30 perc leteltével a kötelező haladási irány a felállított karanténhoz vezetett, ahol a szedett fából tüzet kellett gyújtani és a hozott víz

felhasználásával víztisztítás céljából vizet kellett forralni.

A rendezők Bay Zoltán munkásságának és a rádiótechnikai csapatok napjának tiszteletére egy 54-es tó kitérését is feladatul adták; a helyes megoldást külön díjazták az eredményhirdetésnél.

A karanténban való táborozásra, pihenésre a gyorsabb csapatoknak több, míg a lassabbnak kevesebb idejük volt. A karantén, a $-7\text{ }^{\circ}\text{C}$ -os hideg és a megtett kilométerek alatt szerzett lelki vagy fizikális sérülések miatt, sok csapatnak egyben a végállomást is jelentette.

A próba második szakaszának rajtja az első napot abszolváló csapatok fordított sorrendje alapján történt 0:00-i kezdettel. Az indítást követően a csapat két tagja egy föld alatti objektumban sugárzott morzejelek megfejtésével szerezte meg a következő, 14. pont koordinátáit.

A rajtsomagban kapott 2 db A3-as, 1:40 000 méretarányú térképszelvény inentől kezdve vált nélkülözhetlenné. A versenyben maradt csapatokból a térképolvasás és az éjszakai tájékozódás, valamint a fáradtság szedte az áldozatait.

A 14. pont, amelyet ismét egy patakmeder rejtett, a 15. pont helyét jelezte egy felnagyított térképen. A két pont

között elhelyezkedő Hárskút település további csapatoknak jelentett végállomást. A 15. pont, amely egy dombtetőn helyezkedett el, csak a 16. pont koordinátáit, valamint annak pontos leírását tartalmazta.

Irány a Papod-hegy. A Papod-hegy csúcsától délkeletre, a 10-es számú nyiladéktól déli irányban található gerinc térképen jelölt fő szintvonalán fekvő ponton a 17. pont koordinátáinak második felét egy sudoku tartalmazta, amely egy a Veszprém–Zirc vasútvonal alatt található áteresz helyét

jelölte. A hosszú lejtmenetet követően a csapatok egy 4 kg-os zsákot, valamint a 18. pont koordinátáit kapták a ponton. A koordináták a Gyulafirátót melletti mocsár egyik fahídja alá vezették a csapatokat. Innen a híd alatt csordogáló patak folyását kellett követniük a mocsárba, amíg el nem érték a következő feladatot leíró pontot. Ez egy fokban és méterben meghatározott iránymenet volt, ami a mocsáron keresztül, majd a Séd patak északi partján a patakka párhuzamosan vezetett. Az iránymenet utolsó pontján lévő feladtleírás Csokonai Vitéz Mihály: A reményhez című versének első négy sorát tartalmazta, amelynek megtanulását előbb a rendezők, majd később az eddig eljutott csapatok is feltétlenül hasznosnak vélték. A Séd patakra való átkelés után elért 19. pont – amihez a legközelebbi híd nyugati és keleti irányban is 1 km-re volt, a csapatok dönthettek, hogy melyik utat választják – a 20. pont koordinátáit tartalmazta.

A Rab Mária-forrásnál lévő ponton vált fontossá Csokonai Vitéz Mihály versének pontos ismerete. Ugyanis a fejből elmondott vers a zsák lerakásának lehetőségét hozta. Mert verset tanulni jó!

Immár zsák nélkül a csapatok hozzáláthattak a 21. ponton előírt feladatnak, ami a forrásnál lévő szakadék feletti kötéllhídon való átcúszás volt. A szakadék fölötti fahídon való átkelés minden csapattag után +54 perc büntetőidővel járt, érdekesebb volt tehát átcúszni.

A pontőröktől kapott, 8-ig sorszámozott, laminált szűrőbélyegző-lapot a csapatoknak az utolsó pontig vezető patakmederben elrejtett szűrőbélyegzőkkel kellett kilyukasztani, ami derékig érő vízben való gázolást és nehézkes haladást jelentett. A 21. ponttól a Kossuth-laktanyáig vezető 1 km-es táv megtétele elég időt adott a csapatoknak, hogy visszagondoljanak a hátuk mögött hagyott kilométerek, a jelentős szintkülönbségek és a pontok megtalálásának nehézségeire.

Helyezéstől függetlenül minden célba érő csapatot a jól megérdemelt ebéd, meleg tea és a „most már engedjenek valahol megpihenni” érzés mellett hatalmas elismerés fogadott. A próbát összesen 16 csapat (60 fő) teljesítette.

Az eredményhirdetésen dobogóra állt csapatok megérdemelten vehették át a próba teljesítéséért járó emléktárgyakat, pólókat, emléklapokat és a próba emblémájával ellátott kamáslikat.

Eredmények:

Férfi csapat kategória:

1. hely: MH 24. BGFE 1. csapat (MH 24. Bornemissza Gergely Felde-
rítő Ezred) Kovács Bence őrmester,
Nagy János szakaszvezető, Latzkovits
Ádám őrzető, Demjén Béla közkatona,
Fróna Bence közkatona.

2. hely: Tschárli agyari, avagy jég
dupla viszkivel (MH 59. SZDRB &
Siemens & Holmatro)

3. hely: V. Dream Team (MH Katona
i Rendészeti Központ) Kerényi
Márton hadnagy, Singlár László fő-
törzsőrmester, Tóth Edvin őrmester,
Hirt Tamás tizedes, Meszesi Lajos
közkatona.

Vegyes csapat kategória:

1. hely: Everest (MH 54. Veszprém
Radarezred) Földesi János őrnagy, Já-
ger András főhadnagy, Tuncsik Aman-
da őrzető.

2. hely: Drágáim (MH Légi Vezeté-
si és Irányítási Központ) Demus Ágnes
százados, Varga Róbert főtörzsőrmes-
ter, Bognár Péter őrmester, Barbai
Kristóf őrmester.

3. hely: A Támogatók (MH 54.
Veszprém Radarezred) Lancz Attila
főtörzsőrmester, Pólya Tünde zászlós,
Vigh Anikó őrzető, Matán Zsolt,
Gyenge Róbert szakaszvezető.

Női csapat kategória:

1. hely: MutteRock (MH 37. II. Rá-
kóczi Ferenc Műszaki Ezred) Annus
Gyöngyi szakaszvezető, Jékli Mercé-
desz szakaszvezető, Tóthné Lengyel
Erzsébet szakaszvezető, Gyergyádes
Mária szakaszvezető.

2. hely: –

3. hely: –

A totó megoldásáért kapott különdíj:

1. Everest (MH 54. Veszprém Ra-
darezred) Földesi János őrnagy, Jáger
András főhadnagy, Tuncsik Amanda
őrzető.

2. Bravo század (MH Ludovika
Zászlóalj) Tóth Botond honvéd tisztje-
lölt, Tófalvi Tamás honvéd tisztjelölt,
Tóth Gábor honvéd tisztjelölt, Sülyi
Bertalan honvéd tisztjelölt.

3. Tapolcai Trappolók (Tapolcai
HSE) Domán Gábor ny. százados, Sza-
bó Zoltán.

Gál Tamás István főtörzsőrmester

Fotó: Szalai Attila főtörzsőrmester

HUMOR

Szerelem

Kovács tizedes lelkesen meséli a szá-
zadirodában, hogy mit érez újdonsült
párja iránt:

– Képzeljétek, mikor találkozunk, ösz-
szeszorol a szívem, elakad a lélegze-
tem, szédülök, lever a víz, földbe gyö-
kerezik a lábam és úgy érzem, mindjárt
elajulok. Mi ez, ha nem szerelem?

– Hát igen, bólogat megértően Tóth
törzsászlós, húszévesen ezt még sze-
relemnek hívják, negyven felett meg
hátfali infarktusnak.

Állásinterjú...

– Hol dolgozott, mielőtt jelentkezett
hozzánk?

– Szerződéses katonaként sofőr voltam.

– Mennyi vezetési tapasztalata van?

– 30 évnyi.

– De hát ön csak 29 éves!

– Sokat túlóráztam.

Teszt

Arról beszélgetnek a katonák az AVI-
ban visszaszűrésre várva, hogyan lehet
valakiről eldönteni, normális-e.

Meghallja egy pszichológus, és mo-
solyogva megjegyzi, hogy ez pofon-
egyszerű: csak egy egyszerű teszt kell
hozzá.

– Milyen teszt? – érdeklődnek körbe-
állva a katonák.

– Olyan kérdést kell feltenni, amire
minden normális ember tud válaszol-
ni. Például – folytatja a pszichológus
– ilyet: Cook kapitány három világ kör-
rúli úton vett részt és az egyik útján
meghalt. Melyiken?

AZ ÚJ ÉV NEMZETKÖZI KÖSZÖNTÉSE

Ismét beköszöntött egy új év. Szá-
munkra, magyar katonáknak
nem is akármilyen. A január el-
sejétől beindult nagy változások
mindannyiunktól teljes odafigyelést,
határozottságot kívánnak. Ennek tá-
mogatásaként a baráti körünkhöz tartozó amerikai és olasz altisztek Boldog
Új Évet Kívánnak (BÚÉK) a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasóinak. Martin
Steiner ezredes, az osztrák katolikus táborigazgató lelkészi szolgálat részéről áldá-
sával erősíti a felénk áramló figyelmességet.

Szöveg és kép: dr. Murinkó Attila ezredes

– Hmm. Nagyon sajnálom, de sosem
voltam járatos a történelemben – vála-
szolja az egyik katona.

Reggel apával

Szabó törzsörmester felesége elutazik
a szüleihez, így a törzsörmester éb-
resztgeti reggel a fiát. Rendben sikerül
felöltöztetni, megreggeliztetni a lurkót,
beülteti az autóba, majd elindulnak az
óvodába. Az oviban az óvónő nem ismeri
a gyereket, így aztán mennek a
következő óvodába, ám itt sem ismerős
a gyerek. A harmadik óvoda felé menet
az eddig csendben tűrő kisfiú megszólal:
– Apa, nem bánom, a következő
óvodát is megnézhetjük, de aztán sies-
sünk, mert elkésünk az iskolából!

Lövészárkok

Az első világháború egyik nagy ütkö-
zete előtt a katonák lövészárkot ásnak.
A munkálatokat egy őrmester ellenőrzi.

Az egyik katona megelégedi a minőség
javítására utaló parancsokat és meg-
kérdezi:

– Őrmester Úr! Miért ásnak mi lövész-
árkot?

– Tudod, fiam, ha az ellenség támad,
akkor fedezékből tudunk védekezni.

– Őrmester Úr! Nem lehetne inkább,
hogy mi támadjunk és ők ássanak?

Élet a halál után

Csontos őrzetető, hisz ön a halál utáni
életben? – kérdezi Nagy őrmester az
alárendeltjét.

– Jelentem, nem igazán – válaszolja az
őrzetető. – De miért kérdez ilyeneket
az őrmester úr?

– Hát, csak mert az előbb kereste tele-
fonon az édesapja, akinek tegnapelőtt
a temetésére kért rendkívüli szabad-
ságot.

*Válogatta: Tigyi István Zsolt
főtörzsászlós*

TÖRTÉNELMI VISSZATEKINTÉS

A háború véget ért – emlékezés alakulatokról

Számunkra az 1914 júliusától tartó Nagy Háború 1918. november 3-án ért véget. Ezt követően felbomlott Európa egyik legjelentősebb birodalma, az Osztrák–Magyar Monarchia. Az elhúzódó harcok során a különböző katonai alakulatokban harcoló katonák teljes odaadással, amennyiben kellett, életük feláldozásával hajtották végre harcfeladataikat. Magyarország településein számos emlékmű tiszteleg a több mint 600 ezer elesett honfitársunk emléke előtt; ezekből mutatunk be négyet.

1 A cs. és kir. 6-os (Württembergi) huszárok emlékműve (Gyöngyös)

2 A cs. és kir. 60. magyar gyalogezred emlékműve (Eger)

3 A 10. huszárok lovaszobra (Székesfehérvár)

4 A cs. és kir. jász-kun 13. huszárezred hősi halottainak emlékműve (Karcag)

